

ΤΑ ΣΑΪΝΙΑ

Το νόημα των Χριστουγέννων

Το νόημα των Χριστουγέννων χάνεται μέσα στην καταναλωτική μανία που κυριεύει τον σύγχρονο άνθρωπο. Καταλαβαίνουμε ότι έρχονται τα Χριστούγεννα από τις βιτρίνες των καταστημάτων, τους στολισμούς στους δρόμους και τις διαφημίσεις παιχιδιών στην τηλεόραση.

Ο Χριστός γεννήθηκε σε μια φάτνη, μέσα σε μια σπηλιά, διδάσκο-

νάς μας την ταπείνωση. Γεννιέται

κάθε φορά στις ψυχές των ανθρώπων που Τον αγαπούν και ζουν ταπεινά. Ο καθένας μας οφείλει

να στολίσει και να ζεστάνει την καρδιά του με αγάπη για τον Θεό και τον συνάνθρωπο.

Αυτό το νόημα των Χριστουγέννων είναι διαφορετικό για κάθε άνθρωπο. Τα Χριστούγεννα είναι μια θρησκευτική γιορτή όπου γεννιέται ο Χριστός δίνοντας ελπίδα και χαρά στους ανθρώπους. Οι οικογένειες συγκεντρώνονται για να

(Συνέχεια στη σελίδα 2)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΕΥΧΟΥΣ:	
Επικαιρότητα	1–27
Οικολογία–Περιβάλλον	27–31
Επιστήμες	31 – 32
Βιβλία–Ταινίες	32– 33
Ψυχαγωγία	33– 36

Η ανταλλαγή δώρων

Στην τάξη μου κάθε χρόνο την τελευταία μέρα πριν κλείσουν τα σχολεία για τις γιορτές των Χριστουγέννων, κάθε παιδί φέρνει ένα δώρο και το αφήνει κάτω από το χριστουγεννιάτικο δέντρο. Τη τελευταία ώρα αριθμούμε τα δώρα και βάζουμε κλήρο. Ένα – ένα παιδί με κλειστά μάτια βάζει το χέρι του στο κουτί που έχουμε τοποθετήσει τους κλήρους και επιλέγει έναν αριθμό που αντιστοιχεί σε ένα δώρο. Επιστρέφει στη θέση του και περιμένει όλα τα παι-

Τι γιορτάζουμε τα Χριστούγεννα;

Τα Χριστούγεννα είναι η γιορτή της Χριστιανοσύνης όπου τιμάται η γέννηση του Ιησού Χριστού. Γιορτάζονται στις 25 Δεκεμβρίου. Χριστούγεννα ονομάζεται όλο το εορταστικό δεκαπενθήμερο από την παραμονή των Χριστουγέννων (24 Δεκεμβρίου) έως τη γιορτή του Αγίου Ιωάννη του Βαπτιστή (7 Ιανουαρίου).

Ο Ιησούς Χριστός γεννήθηκε με υπερφυσικό τρόπο από την Παρθένο Μαρία σ' ένα σπήλαιο της Βηθλεέμ, μεταξύ 7 και 4 π.Χ., σύμφωνα με

(Συνέχεια στη σελίδα 2)

(Συνέχεια στη σελίδα 2)

Η ΣΤ' Τάξη του
11ου Δημ. Σχολείου Παλ. Φαλήρου
"Ελένη Γλύκατζη Αρβελέρ"
σας εύχεται

Χαρούμενα Χριστούγεννα
και Ευτυχισμένο το 2020

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Τι γιορτάζουμε τα Χριστούγεννα;

(Συνέχεια από τη σελίδα 1)

διάφορους επιστημονικούς υπολογισμούς. Εκείνη την εποχή, βασιλιάς της Ιουδαίας ήταν ο Ηρώδης ο Μέγας, ηγεμόνας της Συρίας ο Κυρήνιος και αυτοκράτορας της Ρώμης ο Οκταβιανός Αύγουστος, ο οποίος είχε διατάξει απογραφή πληθυσμού των υπηκόων του. Γι' αυτό και

ο Ιωσήφ πήρε την ετοιμόγεννη Μαρία και μετέβησαν στη Βηθλεέμ από τη Ναζαρέτ, όπου διέμεναν.

Μετά τη γέννηση του Ιησού, ένας άγγελος εμφανίσθηκε στους ποιμένες της περιοχής, αγγέλλοντας το χαρμόσυνο γεγονός, ενώ πλήθος άλλων αγγέλων έψαλλαν «Δόξα εν υψίστοις Θεώ και επί γης ειρήνη εν

ανθρώποις ευδοκία». Ενώ συνέβαιναν αυτά, άστρο φωτεινό από την Ανατολή οδήγησε τρεις Μάγους (Μελχιόρ, Γάσπαρ, Βαλτάσαρ) στη Βηθλεέμ, όπου μαζί με τους βοσκούς προσκύνησαν τον Θεάνθρωπο, προσφέροντάς του χρυσό, λίβανο και σμύρνα.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΔΑΝΑΗ ΣΩΤΗΡΑΚΗ

Το νόημα των Χριστουγέννων

(Συνέχεια από τη σελίδα 1)

περάσουν μαζί τις γιορτές με φαγητά, δώρα, με χορούς και τραγούδια. Επίσης, συγκεντρώνονται για να

πάνε στην εκκλησία και να κοινωνήσουν. Από την άλλη πλευρά για τους ανθρώπους που δεν πιστεύουν, είναι

ένα διάλειμμα από την καθημερινότητα.

ΒΑΛΕΝΤΙΝΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ

Η ανταλλαγή δώρων

(Συνέχεια από τη σελίδα 1)

διά να διαλέξουν έναν κλήρο.

Μόλις τελειώσει η διαδικασία αυτή, τότε όλα τα παιδιά ανοίγουν τα δώ-

ρα τους γεμάτα ενθουσιασμό και χαρούμενα συζητάμε για το δώρο που έχουμε κερδίσει.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΚΑΤΣΙΚΑ

Ελληνικά έθιμα του δωδεκαημέρου

ΘΡΑΚΗ

Χριστοκουλούρα

Χριστόκλουρα

Στη Θράκη οι γυναίκες συνήθιζαν να ζυμώνουν και να φτιάχνουν τη "Χριστόκλουρα", η οποία είναι κεντημένη. Τα κεντήματα στη "Χριστόκλουρα" παριστάνουν πρόβατα, άλογα, τη στάνη, τη στρούγκα και άλλα στοιχεία της καθημερινής τους ζωής. Η Χριστόκλουρα τρώγε-

ται με μέλι, περιμένοντας τη γέννηση του Χριστού. Το βράδυ της παραμονής των Χριστουγέννων στο τραπέζι τους βρίσκονται εννέα διαφορετικά τρόφιμα, που το καθένα συμβολίζει στιγμές της καθημερινότητας.

Οι Καλικάντζαροι

Το Δωδεκαήμερο κάθε νύχτα κυκλοφορούν οι καλικάντζαροι στους δρόμους και στα σπίτια οι οποίοι, λέγανε οι γιαγιάδες ότι είναι αερικά. Ο λαός μας τους βλέπει σαν κάτι μαυριδερά, ψηλά και ξερακιανά όντα που πηδάνε και χορεύουνε. Όλο το χρόνο βρίσκονται κάτω από τη γη, στον κάτω κόσμο και ζηλεύουνε τον πάνω κόσμο. Όταν φθάνει το βράδυ της παραμονής των Χριστουγέννων, από φόβο μη βουλιάξει η γη και τους πλακώσει ανεβαίνουν πάνω

για να βασανίσουν τον κόσμο. Έτσι οι καλικάντζαροι γυρίζουν στους δρόμους, ανεβαίνουν στα κεραμίδια και μπαίνουν από το τζάκι στα σπίτια που δεν έχουν ανάψει λιβάνι οι νοικοκυρές. Γι' αυτό εκείνες τις μέρες φροντίζουμε να κλείνουμε τις τρύπες των τζακιών με πανιά. Ακόμα λιβανίζουν γιατί οι καλικάντζαροι δεν αντέχουν αυτή τη μυρωδιά.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Το Χριστόξυλο

Τις παραμονές των Χριστουγέννων ο νοικοκύρης κάθε σπιτιού ψάχνει στα χωράφια και διαλέγει το πιο όμορφο και γερό ξύλο από πεύκο ή ελιά για να το πάει σπίτι του. Η νοικοκυρά έχει καθαρίσει το σπίτι επίσης το τζάκι, ώστε να μη μείνει κανένα ίχνος από την παλιά στάχτη. Καθαρίζει και την καπνοδόχο του σπιτιού,

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Ελληνικά έθιμα του δωδεκαήμερου

(Συνέχεια από τη σελίδα 2)

για να μη μπορέσουν να κατέβουν οι καλικάντζαροι και τα κακά δαιμόνια, όπως λέει η παράδοση. Το βράδυ της παραμονής των Χριστουγέννων, τη στιγμή που όλη η οικογένεια είναι μαζεμένη γύρω από το τζάκι, ο νοικοκύρης του σπιτιού ανάβει την καινούρια φωτιά και βάζει μέσα το Χριστόξυλο. Καθώς καίγεται το Χριστόξυλο, αναπαριστάνει τον Χριστό που ζεσταίνεται στη φάτνη του. Αυτή η φωτιά πρέπει να μείνει αναμμένη για όλη τη διάρκεια των εορτών, από τα Χριστούγεννα, μέχρι τα Φώτα.

Οι Μωμόγεροι

Οι Μωμόγεροι

Στα χωριά του Νομού Δράμας συναντάμε το έθιμο των Μωμόγερων, το οποίο προέρχεται από του Πόντιους πρόσφυγες. Η ονομασία του προέρχεται από τις λέξεις μίμος ή μώμος και γέρος και συνδέεται με τις μιμητικές κινήσεις αυτών που παίρνουν μέρος. Αυτοί φορώντας τομάρια ζώων, ή στολές ανθρώπων οπλισμένων με σπαθιά, έχουν τη μορφή γεροντικών προσώπων. Οι Μωμόγεροι, εμφανίζονται καθ' όλη τη διάρκεια των εορτών και εύχονται τύχη για τον καινούργιο χρόνο, τραγουδώντας τα κάλαντα στους δρόμους. Το ίδιο έθιμο υπάρχει και στα χωριά της Κοζάνης και της Καστοριάς, και λέγεται Ραγκουτσάρια ή ρογκάτσια ή μπαμπαλιούρια.

Φωτιές της Φλώρινας

Σημαντικό έθιμο τα Χριστούγεννα

στη Φλώρινα είναι οι φωτιές. Έχει ρίζες στα βάθη των αιώνων και αφορούσε τη λατρεία του ήλιου. Στις μέρες μας έχει σχέση με τον Χριστιανισμό και αναπαριστά τη φωτιά που άναψαν οι βοσκοί για να ζεστάνουν τον Χριστό στη φάτνη. Τα μεσάνυχτα 23 προς 24 Δεκέμβρη κάθε γειτονιά ανάβει μία μεγάλη φωτιά όπου η προετοιμασία κρατάει μερικούς μήνες και τα παιδιά μαζεύουν πολλά ξύλα που κόβουν από το βουνό. Κάθε ομάδα βρίσκει ένα ασφαλές μέρος να φυλάξει τα ξύλα της, κάθε βράδυ ορίζουν έναν από την ομάδα για φύλακα για να μην τους κλέψουν τα ξύλα οι αντίπαλοι.

Είναι τιμή για την αντίπαλη ομάδα αν καταφέρει να κλέψει ξύλα χωρίς να την καταλάβουν.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Τα μπαμπαλιούρια

Τα "Μπαμπαλιούρια" είναι ένα Πρωτοχρονιάτικο έθιμο. Οι άνδρες ντυμένοι με μια στολή και περικεφαλαία ζώου περιμένουν να τελειώσει η Θεία Λειτουργία για να ξεχυθούν στους δρόμους και να κάνουν φασαρία με τις κουδούνες τους ζητώντας χρήματα.

Η Γουρουνοχαρά

Οι οικογένειες αγόραζαν το γουρούνι, από το μήνα Μάιο και το συντηρούσαν με κολοκύθια και πίτυρα, σε νερό, είτε στο ποτάμι. Το γουρούνι ήταν απαραίτητο για ένα αγροτικό σπίτι, καθώς από το γουρούνι έπαιρναν τη λίπα, το κρέας, τα λουκάνικα κι έφτιαχναν τα γουρνοτσάρουχα. Η προετοιμασία για το σφάξιμο του γουρουνιού γινόταν με εξαιρετική φροντίδα, για κάθε σφαγή μεγάλου γουρουνιού απαιτούνταν 5-6

άνδρες, ενώ επακολουθούσε γλέντι μέχρι τα ξημερώματα, γι' αυτό και η ημέρα αυτή καθιερώθηκε ως "γουρουνοχαρά ή γρουνοχαρά."

Κρεατόπιτα

Στη Θεσσαλία υπάρχει μεγάλη παράδοση στις πίτες. Την πρωτοχρονιά στη Θεσσαλία κόβουμε μια μεγάλη κρεατόπιτα, αντί της καθιερωμένης βασιλόπιτας, στην οποία βάζουμε το φλουρί

ΗΠΕΙΡΟΣ

Αναμμένο Πουρνάρι

Στην Άρτα και στα Γιάννενα υπάρχει το έθιμο του αναμμένου πουρναριού. Συμβολίζει τους βοσκούς που πήγαν να προσκυνήσουν το θείο βρέφος και είχαν ανάψει ένα ξερό κλαδί για να βλέπουν μέσα στη νύχτα. Πρόκειται για ένα πολύ παλιό έθιμο στην Ήπειρο, που συναντάται με μικρές παραλλαγές στις διάφορες περιοχές της. Ανήμερα Χριστούγεννα, όποιος επισκεφτεί φιλικό ή συγγενικό σπίτι, για να ευχηθεί χρόνια πολλά, καθώς και οι παντρεμένοι, που θα πάνε στο πατρικό τους, κρατούν ένα κλαρί από πουρνάρι που το ανάβουν στον δρόμο. Τα φύλλα του καθώς καίγονται τρίζουν και η ευχή στον κάθε οικοδεσπότη είναι να μεγαλώνει η φαμίλια και να προκόβουν τα κοπάδια.

Τα σπάργανα του Χριστού

Τηγανίτες ψημένες πάνω σε πυρωμένη πέτρα και μέσα στο τζάκι, που

Τα σπάργανα του Χριστού

(Συνέχεια στη σελίδα 4)

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Ελληνικά έθιμα του δωδεκαήμερου

(Συνέχεια από τη σελίδα 3)

στη συνέχεια τις μελώνουν σε ζαχαρόνερο, με καρύδια και κανέλα, είναι το γλύκισμα που τρώγεται το βράδυ της παραμονής των Χριστουγέννων. Το έθιμο συμβολίζει τα σπάργανα του Ιησού στη φάτνη και έρχεται από το βάθος του χρόνου. Είναι ίσως, το πλέον παραδοσιακό στην Ήπειρο.

ΣΤΕΡΕΑ ΕΜΜΑΔΑ

Χοιροσφαγή

Ακόμα και σήμερα παραμένει ολοκληρωτή τελετή. Πρέπει να υπάρχει φωτιά, κάρβουνο και λιβάνι και την ώρα της σφαγής η νοικοκυρά θα πρέπει να τα ρίξει πάνω ενώ στο στόμα του χοίρου βάζουν ένα λεμόνι για να μένει ανοιχτό και να παίρνει αέρα. Κατόπιν τοποθετούν το χοιρινό ανάμεσα σε δύο ξύλα μεγάλα και αρχίζουν το ξεπάστωμα. Όταν τελειώσουν όλους του χοίρους της γειτονιάς, αρχίζει το γλέντι.

Το Τσίκιμα

Σε ορισμένες περιοχές της Φθιώτιδας και της Λοκρίδας το τσικνίζουν. Μετά τη Θεία Λειτουργία τα ξημερώματα των Χριστουγέννων ανάβουν τις φωτιές και πριν ακόμα βγει ο ήλιος έχουν ετοιμάσει το χριστουγεννιάτικο τραπέζι με χοιρινά και μεζέδες.

Το αρραβώνισμα της Φωτιάς

Το αρραβώνισμα της φωτιάς

Τα ξημερώματα των Χριστουγέννων η νοικοκυρά βάζει ένα μεγάλο ξύλο

στο τζάκι και ανάλογα με την παράδοση εκείνη την ώρα ό,τι ζητήσεις μπορεί να γίνει. Αυτό αφορά μόνο τα παιδιά και όχι τους παντρεμένους.

Το Τάισμα της Βρύσης

Παραμονή των Χριστουγέννων τα μεσάνυχτα, στα χωριά της Κεντρικής Ελλάδας, γίνεται το τάισμα της βρύσης. Οι κοπέλες του χωριού πριν ξημερώσει Χριστούγεννα, πηγαίνουν στις βρύσες του χωριού τις αλείφουν με βούτυρο και μέλι, με την ευχή όπως τρέχει το νερό να τρέχει και η προκοπή στο σπίτι τον καινούργιο χρόνο. Έτσι παίρνουν από τη βρύση το «αμίλητο» νερό. Για να έχουν καλή σοδειά έφεραν στη βρύση βούτυρο, τυρί, ή ψημένο σιτάρι ή κλαδί ελιάς, ή όσπρια και όποια θα πήγαινε πρώτη στη βρύση, θα ήταν και η πιο τυχερή. Κατόπιν έφεραν καινούργιο νερό στα βαρέλια τους αφού πρώτα είχαν αδειάσει το παλιό. Αυτή η μετάβαση και η επιστροφή στη βρύση, γίνεται σιωπηλά γι' αυτό και ονομάστηκε αμίλητο νερό. Με το «αμίλητο» νερό οι γυναίκες ραντίζουν τα σπίτια τους, για να έχουν υγεία και καλή τύχη.

ΕΠΤΑΝΗΣΑ

«Διάνα»

Στη Λευκάδα την Πρωτοχρονιά είχαν το έθιμο «Διάνα» που είναι κατάλοιπο της Ενετοκρατίας. Ξημερώματα της Πρωτοχρονιάς, γύρω στις 4.π.μ., έβγαине η μπάντα της Φιλαρμονικής και γύριζε μέσα στην πόλη παίζοντας το «εωθινό» και τα κάλαντα, μέχρι να ξημερώσει. Τα παλιότερα χρόνια τη «Διάνα» ακολουθούσαν σχεδόν όλοι οι Λευκαδίτες, με πρωταγωνιστές τους

ντορατζήδες, που έκαναν φάρσες διασκεδάζοντας τον κόσμο.

Οι Κολόνιες

Οι κολόνιες

Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς το βράδυ οι κάτοικοι της πόλης γεμάτοι χαρά για τον ερχομό του Νέου Χρόνου κατεβαίνουν στο δρόμο κρατώντας μπουκάλια με κολόνια και ραίνουν ο ένας τον άλλο τραγουδώντας:

Ήρθαμε με ρόδα και με ανθούς να σας ειπούμε Χρόνους Πολλούς. Και η τελευταία ευχή του χρόνου που ανταλλάσσουν είναι "Καλή Αποκοπή" δηλαδή "με το καλό να αποχωριστούμε τον παλιό το χρόνο".

Κερκυρέικα Στολίδια

Η Κέρκυρα, προετοιμάζεται για τις γιορτές των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς, από πολύ νωρίς, με την πρόβα τζενεράλε να γίνεται παραμονή της εορτής του Αγίου Σπυρίδωνα που όλα τα σπίτια πρέπει να είναι στολισμένα και τα Χριστουγεννιάτικα δέντρα να «λαμποκοπούν» σε κάθε μπαλκόνι σε κάθε παραθύρι.

Η ιδιαιτερότητα είναι ότι στα χριστουγεννιάτικα στολίδια, οι Κερκυραίοι προσθέτουν και δικά τους, δίνοντας ταυτότητα στο ξενόφερτο χριστουγεννιάτικο δέντρο. Καρύδια με χρυσόσκονη, κουκουνάκια που τα ψήσανε στο φούρνο για να ανοί-

(Συνέχεια στη σελίδα 5)

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Ελληνικά έθιμα του δωδεκαήμερου

(Συνέχεια από τη σελίδα 4)

ξουνε και τα βάψανε χρυσά, φρούτα και μεγάλες τούφες από βαμβάκι, θαλασσόξυλα που πήραν τη θέση τους στους τοίχους με χρυσές και ασημένιες κορδέλες και περιτέχνες νεραϊδούλες να κρέμονται και να παιχνιδίζουν στα παράθυρα, δίνουν μία ξεχωριστή χριστουγεννιάτικη όψη των πανύψηλων σπιτιών της Κέρκυρας.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Αρκαδία, Αργολίδα

Την παραμονή των Χριστουγέννων οι κάτοικοι τοποθετούν ένα μεγάλο κούτσουρο στο τζάκι, ώστε να καίει όλη την ημέρα, «για να ζεσταίνει την Παναγία που γεννούσε». Επίσης, οι γυναίκες καθαρίζουν τις εικόνες του σπιτιού, με βαμβάκι και κρασί.

Ένα ακόμα έθιμο είναι το Χριστόψωμο. Οι νοικοκυρές παρασκευάζουν το ψωμί του Χριστού, με κομμάτια από σύκα και στην επιφάνειά του κεντούν στολίδια και πλέκουν σταυρούς.

Ακόμα, σε αρκετά χωριά ζυμώνουν ένα κομμάτι ψωμί που διαμόρφωσαν σαν χέρι και το τοποθετούν στον τοίχο κάτω από το εικόνισμα. Αυτό το ψωμί το ονομάζουν το χέρι του Χριστού.

Στην Ερμιόνη ο «Γιάλα – Γιάλα» είναι η γιορτή των Θεοφανίων. Τα ξημερώματα οι νέοι, που θα βουτήξουν αργότερα στη θάλασσα για να πιάνουν το σταυρό και την εικόνα της Παναγίας, περνούν από σπίτι σε σπίτι, όπου δέχονται κεράσματα και ευχές, τραγουδώντας, το «Γιάλα – Γιάλα».

Την προηγούμενη ημέρα, συγκε-

ντρώνονται στο λιμάνι και στολίζουν τις βάρκες, με φύλλα φοίνικα.

Από αυτές τις βάρκες οι νέοι τραγουδούν το «Γιάλα – Γιάλα», μέχρι ο ιερέας να ρίξει στη θάλασσα το σταυρό και την εικόνα της Παναγίας.

Στη Νέα Κίο ανήμερα των Θεοφανίων τηρείται το έθιμο του πυροβολισμού των τενεκέδων μέσα στη θάλασσα και η ρίψη του νεότερου καπετάνιου στο νερό.

Μετά τη ρίψη του σταυρού στη θά-

Γιάλα Γιάλα

λασσα, όσοι βούτηξαν για να τον πιάνουν, παίρνουν στα χέρια τους τον νικητή και τον περιφέρουν σ' όλη την περιοχή, ενώ προηγουμένως έχουν βουτήξει στη θάλασσα τον νεότερο καπετάνιο της πόλης.

Επίσης, μετά το τέλος της τελετής τοποθετούνται στα ανοιχτά πολλοί άδειοι και σφραγισμένοι τενεκέδες που επιπλέουν. Στη συνέχεια οι βαρκάρηδες πυροβολούν τους τενεκέδες, προκαλώντας μεγάλο θόρυβο.

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

Οι προετοιμασίες ξεκινούν από τις προηγούμενες μέρες των Χριστουγέννων και κορυφώνονται την Πρωτοχρονιά και τα Φώτα.

Από τα χαρακτηριστικά των εκδηλώσεων είναι ότι οι κάτοικοι της Δωδεκανήσου 40 ημέρες πριν από τα Χριστούγεννα βρισκόταν σε νηστεία

με σκοπό να προετοιμαστούν για τη γέννηση του Χριστού και να απολαύσουν στη συνέχεια το Χριστουγεννιάτικο τραπέζι. Κύριο φαγητό στα περισσότερα νησιά της Δωδεκανήσου ήταν και σε γενικές γραμμές παραμένει, παράλληλα με τη γαλοπούλα τα τελευταία χρόνια, το ψητό χοιρινό κρέας. Σε αρκετά χωριά της Ρόδου, το σφάξιμο του χοίρου που μεγάλωναν οι οικογένειες γινόταν σε παρέες και με ειδική ιεροτελεστία. Από τα Χριστουγεννιάτικα φαγητά

ήταν επίσης τα παραδοσιακά ?γιαπράκια? τα οποία δεν έλειπαν από το τραπέζι. Σε ότι αφορά τα γλυκά τόσο στη Ρόδο όσο και στα υπόλοιπα νησιά το χαρακτηριστικό είναι οι δίπλες, οι οποίες εξακολουθούν να κατασκευάζονται και σήμερα.

Την Πρωτοχρονιά ένα από τα έθιμα τα οποία και σήμερα διατηρείται είναι το έθιμο της «μπουλουστρίνας». Τα μικρά παιδιά την πρώτη ημέρα του χρόνου επισκέπτονται τους συγγενείς (γιαγιάδες, παππούδες, θείους, νονούς) και παίρνουν από αυτούς χρηματικό ποσό εν είδει δώρου το οποίο ονομάζεται μπουλουστρίνα. Το έθιμο αυτό διατηρείται μέχρι και τώρα στις περισσότερες περιοχές της Δωδεκανήσου.

Από τα αξιοσημείωτα των ημερών είναι ότι την ημέρα των Χριστουγέννων οι κάτοικοι της Ρόδου συνηθίζουν να πηγαίνουν οικογενειακά στην εκκλησία και αμέσως μετά να επισκέπτονται τους ηλικιωμένους γονείς και παππούδες για τις σχετικές ευχές.

Στη Σάμο τις μέρες των Χριστουγέννων φτιάχνουν τα γλυκά για να γλυ-

(Συνέχεια στη σελίδα 6)

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Ελληνικά έθιμα του δωδεκαήμερου

(Συνέχεια από τη σελίδα 5)

κάνουν τον νεογέννητο Χριστό ενώ σφάζουν τα χοιρινά για να φτιάξουν τη λεγόμενη "πηχτή", δηλαδή βρασμένο χοιρινό κρέας με λεμόνι που το αφήνουν να πήξει για να το φάνε ανήμερα τα Χριστούγεννα. Το πρωί της παραμονής των Χριστουγέννων τα παιδιά λένε τα κάλαντα για να πάρουν χρήματα και γλυκίσματα. Την παραμονή της πρωτοχρονιάς φτιάχνουν τις βασιλόπιτες και ανήμερα βάζουν το ρόδι πίσω από την πόρτα για να το σπάσουν με το ποδαρικό ώστε να είναι γεμάτο ευτυχία το σπίτι όλο το χρόνο όπως είναι γεμάτο και το ρόδι. Την παραμονή από νωρίς το πρωί τα παιδιά λένε τα κάλαντα ενώ ανήμερα το μεσημέρι πηγαίνουν την "ΠΡΟΒΕΝΤΑ" ένα πιάτο με βασιλόπιτα και γλυκά στους γονείς θέλοντας να τους δείξουν την αγάπη τους και τη φροντίδα τους ενώ εκείνοι θα τους δώσουν τη λεγόμενη "ΜΠΟΥΠΙΣΤΡΙΝΑ" δηλαδή χρήμα-

τα και γλυκά.

Την παραμονή των Φώτων τα παιδιά βγαίνουν να πουν τα κάλαντα ενώ ανήμερα πάνε όλοι μαζί σε μια Εκκλησία, τον Μητροπολιτικό Ναό (Μονοκκλησιά) και μετά το τέλος της λειτουργίας σχηματίζεται πομπή που φτάνει στο λιμάνι.

ΚΡΗΤΗ

Τη νύχτα της παραμονής των Χριστουγέννων έβαζαν λίγη κοινή ζύμη σ' ένα πιάτο και κάποια στιγμή, ενώ βεγγερίζανε (ξευχτούσαν συζητώντας) περιμένοντας, κι η ζύμη ανέβαινε και γινόταν προζύμι. Τότε, κατά την πίστη των ανθρώπων, ήταν η ώρα που γεννάται ο Χριστός, Συνδεδεμένο με το έθιμο αυτό είναι και εκείνο με τα κλαδιά και βλαστούς που οι νοικοκυρές έκοβαν το βράδυ της παραμονής των Χριστουγέννων και τα πήγαιναν στο σπίτι. Τα έβαζαν σε ποτήρι με νερό και περίμεναν να ανθίσουν την ώρα της Θείας Γέννησης. γιορτής οικογενεια-

κής που όλοι αναζητούν την ευτυχία της γέννησης του νέου χρόνου που έρχεται. Οι παλαιότεροι έλεγαν πώς μέσα από την αθρακιά - τη στάχτη μπορούσαν να μαντέψουν τα μελλούμενα.

Τα καρακατζόλια

Η κρητική άποψη για τα καρακατζόλια είναι ότι τα παιδιά που γεννιούνται την ημέρα των Χριστουγέννων (άρα έχοντε συλληφθεί την ημέρα του Ευαγγελισμού), μεταμορφώνονται σε καρακατζόληδες, μικρά άτακτα και σκανταλιάρικα τερατάκια που εμφανίζονται κάθε χρόνο την παραμονή των Χριστουγέννων. Αλλά την ημέρα τ' Αγιασμού (οπότε ο καθαγιασμός της φύσης διώχνει όλα τα κακά), ξαναγίνονται άνθρωποι - κι αυτό συνεχίζεται κι όταν μεγαλώσουν.

ΙΛΕΑΝΑ ΓΕΡΟΥΜΑΤΟΥ

ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΚΑΤΣΙΚΑ

Πρωτοχρονιάτικα έθιμα

ΤΟ ΣΠΑΣΙΜΟ ΤΟΥ ΡΟΔΙΟΥ

Ένα πανάρχαιο έθιμο του λαού μας για την γιορτινή μέρα του νέου χρόνου είναι «το σπάσιμο του ροδιού». Το έθιμο αυτό αρχικά εντοπίστηκε στην Πελοπόννησο, αν και μετά διαδόθηκε σε κάθε γωνιά της Ελλάδας και συνεχίζεται μέχρι και σήμερα.

Το πρωί της Πρωτοχρονιάς, η οικογένεια πηγαίνει στην εκκλησία, ντυ-

μένοι με τα καλά τους ρούχα για να παρακολουθήσουν τη Λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου και να υποδεχτούν το νέο χρόνο. Στην επιστροφή, ο νοικοκύρης του σπιτιού έχει στην τσέπη του ένα ρόδι.

Είναι αυτός που κάνει το ποδαρικό και σπάει το ρόδι. Πρέπει να χτυπήσει το κουδούνι της εξώπορτας και να του ανοίξουν. Δεν κάνει να ανοίξει ο ίδιος με το κλειδί του. Έτσι είναι ο πρώτος που μπαίνει στο σπίτι για να κάνει το ποδαρικό με το ρόδι στο χέρι.

Μπαίνοντας μέσα, με το δεξί πόδι, σπάει το ρόδι πίσω από την

εξώπορτα για να πεταχτούν οι ρώγες του παντού και ταυτόχρονα λέει: «με υγεία, ευτυχία και χαρά το νέο έτος.»

Η ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑ

Ένα άλλο έθιμο είναι η Βασιλόπιτα, η οποία είναι στρογγυλή και κρύβει

μέσα της ένα φλουρί. Οι περισσότε-

(Συνέχεια στη σελίδα 7)

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Πρωτοχρονιάτικα έθιμα

(Συνέχεια από τη σελίδα 6)

ροί κόβουν τη βασιλόπιτα μόλις αλλάξει ο χρόνος και όποιος βρει το φλουρί θα έχει τύχη όλη τη χρονιά.

Η βασιλόπιτα παρασκευάζεται κυρίως από αλεύρι, αυγά, ζάχαρη και γάλα, αλλά υπάρχουν αρκετές παραλλαγές. Άλλες είναι σαν τσουρέκι, άλλες σαν κέικ και άλλες είναι σαν ψωμί.

Σε άλλα μέρη επικρατούν άλλοι τρόποι κατασκευής με μπαχαρικά κ.ά. Στη δυτική Μακεδονία αντί για την βασιλόπιτα συχνά φτιάχνεται μια τυρόπιτα ή πρασόπιτα.

Πάνω σε κάθε βασιλόπιτα γράφεται το νέο έτος με αμύγδαλα ή με ζάχαρη.

ΤΟ ΠΟΔΑΡΙΚΟ

Πολλοί άνθρωποι, για να

τους πάει καλά η καινούρια χρονιά, επιλέγουν ποιος θα τους κάνει ποδαρικό στο σπίτι τους, δηλαδή ποιος θα μπει πρώτος στο σπίτι τους.

Συνήθως διαλέγουν μικρά παιδιά ή κάποιον που θεωρούν τυχερό άνθρωπο.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΡΑΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

Τα κάλαντα

Νικηφόρου Λύτρα «Τα κάλαντα»

Τα Κάλαντα είναι δημοτικά ευχητικά τραγούδια που ψάλλονται κυρίως από παιδιά σε ομάδες σαν έθιμο κάθε χρόνο την παραμονή μεγάλων θρησκευτικών εορτών όπως των Χριστουγέννων, της Πρωτοχρονιάς (Αγ. Βασιλείου), των Θεοφανίων, ακόμη και των Βαΐων (ή του Λαζάρου), με εξαίρεση εκείνων της Μεγάλης Παρασκευής που είναι κατασκευαστικά.

Κύρια παραδοσιακά μουσικά όργανα που συνοδεύουν τα κάλαντα είναι το τρίγωνο, το λαούτο, το νταούλι η τσαμπούνα, η φλογέρα κ.ά.

Κύριος σκοπός των τραγουδιών αυτών είναι τα "Χρόνια Πολλά" και

το φιλοδώρημα σε χρήματα (σήμερα) ή σε προϊόντα (παλαιότερα).

Χαρακτηριστική είναι η γλώσσα στην οποία ψάλλονται, στη καθαρεύουσα, που δείχνει την καταγωγή τους από τους Βυζαντινούς χρόνους τις Καλένδες.

Ο μεγάλος αριθμός των διαφόρων παραλλαγών έκανε να διακρίνονται αυτά σε εθνικά ή αστικά και στα τοπικά ή παραδοσιακά (κατά περιοχή). Στα χριστουγεννιάτικα κάλαντα έχουν καταμετρηθεί περισσότερες από τριάντα παραλλαγές στην Ελλάδα. Σήμερα εκτός των παραπάνω έχουν εισαχθεί και διάφορα αγγλο-

σαξωνικά χριστουγεννιάτικα τραγούδια, μερικά από τα οποία έχουν μεταγλωττιστεί στα ελληνικά και χρησιμοποιούνται κάποιες φορές επιπρόσθετα με τα παραδοσιακά.

Επίσης και η ημέρα που ψάλλονται τα κάλαντα σε ορισμένες περιοχές ονομάζονται "Κάλαντα" (Κόλιντα, Κόλεντας, Κόλιαντας) με εξαίρεση τη νήσο Μήλο που ψέλλονταν μόνο τη παραμονή της Πρωτοχρονιάς, κάθε φορά νέα κάλαντα, με τα οποία ζητούσαν οικονομική βοήθεια για κάποιο κοινωνικό σκοπό (πχ επιδιόρθωση ναού) δίδοντας και συμβουλές προς τους άρχοντες. Τέτοιες είναι και οι σχετικές "μαντινάδες" της Κρήτης ή "κοτσάκια" της Νάξου που ψάλλονται ως "κάλαντα".

Πολλές φορές παλιά όταν δεν υπήρχε φιλοδώρημα ή ήταν πολύ μικρό τότε τα παιδιά συνέχιζαν με πολύ δυνατή φωνή έξω από την οικία δίστιχα πειρακτικά, επαναλαμβανόμενα:

«Αφέντη μου στη κάπα σου χίλιες χιλιάδες ψείρες, άλλες γεννούν, άλλες κλωσούν κι άλλες αυγά μαζώνουν!». Αυτές οι απειλές έχουν την αφετηρία τους τα κάλαντα της αρχαιότητας. Στα χελιδονίσματα της

(Συνέχεια στη σελίδα 8)

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Τα κάλαντα

(Συνέχεια από τη σελίδα 7)

αρχαίας Ελλάδας (κάλαντα της εαρινής πρω-

Κάλαντα

το άγγελμα της πρωτοχρονιάς και τις ευχές τους, χωρίς θρησκευτικές ανα-

τους για φιλοδώρημα κι ύστερα περνούσαν στις απειλές των νοικοκυραίων. "...αν όμως δεν μας δώσεις δεν θα περάσει έτσι την αυλόπορτά σου σηκώνουμε ή το στέγαστρό της, ..." Το ίδιο γινόταν και στα κόλιντα (τα παραδοσιακά κάλαντα) της Βισαλτίας στη Μακεδονία, τότε που τα παιδιά βροντούσαν τις εξώπορτες με τις τοπούζες (ραβδιά με σφαιρικές απολήξεις) φωνάζοντας.

ΜΑΙΡΗ ΚΑΡΑΔΗΜΗΤΡΗ

τοχρονιάς) τα παιδιά, αφού έλεγαν φορές, διατύπωναν τις απαιτήσεις

Χριστουγεννιάτικα κάλαντα

Κάθε χρόνο όλα τα παιδιά την παραμονή των Χριστουγέννων βγαίνουν για να πουν τα κάλαντα.

Από τη Θράκη μέχρι την Κρήτη και από τη Λευκάδα μέχρι την Κύπρο όλοι ξεκινούν από το

πρώι και πάνε από σπίτι σε σπίτι και λένε τα κάλαντα.

Κάθε τόπος, κάθε νησί και πολλές φορές και κάθε χωριό έχει τα δικά του κάλαντα και την δική του προφορά. Οι σίχτοι και η μουσική διαφέρουν ανάλογα με την προφορά και την παράδοση του τόπου.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι περιοχές τις Θράκης, Επτανήσων, Ηπείρου, Κυκλάδων, Δωδεκανήσων, Κρήτης, Πόντου και της Μικράς Ασίας.

Τα παλιά τα χρόνια σαν φιλοδώρη-

μα τους έδιναν γλύκα ενώ σήμερα τους δίνουν ένα μικρό ποσό για το καλό.

Τα περισσότερα παιδιά λένε τα πιο κοινά κάλαντα.

Καλήν εσπέραν, άρχοντες, κι αν είναι ορισμός σας,

Χριστού την θεία γέννησιν να πω στ' αρχοντικό σας.

Χριστός γεννάται σήμερα εν Βηθλεέμ τη πόλει,

οι ουρανοί αγάλλονται,

χαίρει η φύσις όλη.

Εν τω σπηλαίω τίκτεται, εν φάτνη των αλόγων, ο βασιλεύς των ουρανών και ποιητής των όλων.

Πλήθος αγγέλων ψάλλουσι το «Δόξα εν υψίστοις»

και τούτον άξιόν εστί, η των ποιμένων πίστις. Σ' αυτό το σπίτι που'ρθαμε Πέτρα πετρά να μην ραγίσει. Κι ο νοικοκύρης του σπιτιού Χιλιά, χιλιά χρονιά να ζήσει.

Κάλαντα ΝΑΞΟΥ

Κάτω στα Ιεροσόλυμα, στη γής Βηστης Βηθλεέμ την πόλη, εκεί δεντρί δεν ήτανε, δεεντρί δε-

(Συνέχεια στη σελίδα 9)

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Χριστουγεννιάτικα κάλαντα

(Συνέχεια από τη σελίδα 8)

ντρί ξεφανερώθη.

Κι ανάμεσα στους κλώνους του,
αααγγέ- αγγέλοι κι αρχαγγέλοι
κι ο Μιχαήλ Αρχάγγελος ξεεφετε-
ξεφτερουγά και λέεει:

- Χριστέ, για δώσ' μου τα κλειδιά
καιιαί τα- και τα χρυσά κλειδάκια,
ν' ανοίξω τον παράδεισο, νααα
μπω, να μπω σε περιβόλι,
να κόψω μήλο δροσερό, νααα πιω,
να πιω νερό δροσάαατο,
να γείρω ν' αποκοιμηθώ σεεε νε- σε
νεραντζιά 'πό κάτω.

Και σας καληνυχτίζουμε, πεεεσε-
πεσέτε κοιμηθήητε,

ολίγον ύπνον πάρετε κι εεεθυός, κι
ευθύς ως σηκωθήητε,
στην εκκλησία τρέξετε όοολοι, όλοι
με προθυμίααν

και του Χριστού να ακούσετε τηηη
θει- τη θεία λειτουργία.

Κάλαντα ΚΡΗΤΗΣ

Καλήν εσπέραν, άρχοντες, κι αν
είναι ορισμός σας,

Χριστού την θεία γέννηση να πω στ'

αρχοντικό σας.

Χριστός γεννάται σήμεραν εν Βηθλε-
έμ τη πόλει,
οι ουρανοί αγάλλονται, χαίρετ' η
φύσις όλη.

Εν τω σπηλαίω τίκτεται, εν φάτην
των αλόγων,
ο βασιλεύς των ουρανών και ποιη-
τής των όλων.

Κερά καμαροτράχηλη και φεγγαρο-
μαγούλα

και κρουσταλλίδα του γιαλού και
πάχνη από τα δέντρα,
απού τον έχεις τον υγιού το μοσχο-
κανακάρη,
λούζεις τον και στολίζεις τον και 'ς
το σκολείο τον πέμπεις.

Κι ο δάσκαλος τον έδειρε μ' ένα
χρυσό βεργάλι

και η κυρά δασκάλισσα με το μαρ-
γαριτάρι.

Είπαμε δα για την κερά, ας πούμε
για την βάγια:

Άψε βαγίτσα το κερί, άψε και το
διπλέρι

και κάτσε και ντουσούντιζε είντα θα
μας ε-φέρεις,

γι' απάκι, για λουκάνικο, για χοιρινό
κομμάτι,

γι' απάκι, για λουκάνικο, για αγρι-

μιού κομμάτι,

κι από τον πίρο του βουτσιού να
πιούμε μία γεμάτη.

Κι από την μαύρη όρνιθα κανένα
αυγουλάκι.

Κι αν το 'χει κάμει η γαλανή ας είναι
ζευγαράκι.

Κι από το πιθαράκι σου λάδι 'να
κουρουπάκι

κι αν είναι ακροπλιότερο βαστούμε
και τ' ασκάκι.

Φέρε πανιέρι κάστανα, πανιέρι λε-
πτοκάρυα

και φέρε και γλυκό κρασί να πιουν
τα παλληκάρια.

Κι αν είναι με το θέλημα, άσπρη μου
περιστέρα,

ανοίξατε την πόρτα σας να πούμε
καλησπέρα.

Δώστε μας για τον κόπο μας, ό,τι
'ναι ο ορισμός σας

και ο Χριστός μας πάντοτε να είναι
βοηθός σας.

Και εις έτη πολλά!

ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΣΤΕΛΛΑ-ΖΩΗ
ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΓΑΒΡΙΕΛΑ

Χριστουγεννιάτικα κάλαντα του εξωτερικού

ΙΣΠΑΝΟΦΩΝΑ

Feliz Navidad

Feliz Navidad

Feliz Navidad

Prospero Ano y Felicidad.

Feliz Navidad

Feliz Navidad

Feliz Navidad

Prospero Ano y Felicidad.

I wanna wish you a Merry Christ-

mas

I wanna wish you a Merry Christ-
mas

I wanna wish you a Merry Christ-
mas

From the bottom of my heart.

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ - Η.Π.Α.

Jingle Bells, jingle bells,

Jingle all the way!

Oh what fun it is to ride

In a one-horse open sleigh.

Jingle Bells, jingle bells,

Jingle all the way!

Oh what fun it is to ride

In a one-horse open sleigh.

Dashing through the snow

In a one-horse open sleigh,

Over the fields we go,

Laughing all the way,

Bells on bob-tail ring,

Making spirits bright,

What fun it is to ride and sing

(Συνέχεια στη σελίδα 10)

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Χριστουγεννιάτικα κάλαντα του εξωτερικού

(Συνέχεια από τη σελίδα 9)

A sleighing song tonight

Jingle bells, j-j-jingle bells,

Jingle all the way!

O' what fun it is to ride

In a one-horse open sleigh

Jingle bells, j-j-jingle bells,

Jingle all the way!

O' what a lot fun

What a lot fun to ride and sing

In a one-horse open sleigh

fende, Et que le propriétaire Vive de nombreuses années.

Dein Kleid will mich was lehren:

Die Hoffnung und Beständigkeit

Gibt Trost und Kraft zu jeder Zeit.

O Tannenbaum, o Tannenbaum!

Das soll dein Kleid mich lehren.

ITALIA

Auguri di buon Natale,
Auguri di buon Natale,
Auguri di buon Natale,
E felice anno nuovo!

Portiamo liete notizie,

Portiamo buone novelle,
Auguri di buon Natale,
E felice anno nuovo!

**Però ci piacciono i dolci,
Però ci piacciono i dolci,
Però ci piacciono i dolci,**
Su daccene un po!

**Finché non ci dai dei dolci,
Finché non ci dai dei dolci,
Finché non ci dai dei dolci,**
Non andremo via.

Auguri di buon Natale,
Auguri di buon Natale,
Auguri di buon Natale,
E felice anno nuovo!

ΜΑΙΡΗ ΚΑΡΑΔΗΜΗΤΡΗ

ΓΑΛΛΙΑ

Chant de Noël Bonsoir nobles gens, Si vous le voulez, La sainte naissance du Christ Chanterai-je dans votre noble maison. Le **Christ est né aujourd'hui Dans la ville de Bethléem** Les cieux se réjouissent, La nature entière est heureuse. Dans une grotte il est né **Dans une mangeoire à chevaux**, Le Roi de tout l'univers Le **Créateur de toute chose** Une foule d'anges chantent "Hosanna in excelsis" Et sainte est La foi des bergers. De Perse arrivent **Trois Mages avec leurs présents.** Une étoile brillante leur montre le chemin Sans retard. Dans cette maison nous sommes venus, Qu'aucune pierre jamais ne se

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

O Tannenbaum, o Tannenbaum, wie treu sind deine Blätter!

Du grünst nicht nur zur Sommerzeit,

Nein auch im Winter, wenn es schneit.

O Tannenbaum, o Tannenbaum, wie treu sind deine Blätter!

O Tannenbaum, o Tannenbaum! Du kannst mir sehr gefallen!

Wie oft hat nicht zur Weihnachtszeit

Ein Baum von dir mich hoch erfreut!

O Tannenbaum, o Tannenbaum! Du kannst mir sehr gefallen!

O Tannenbaum, o Tannenbaum!

Χριστουγεννιάτικα έθιμα απ' όλο τον κόσμο

Σε κάθε τόπο η περίοδος των Χριστουγέννων είναι για τους χριστιανούς μεγάλη γιορτή. Στις περισσότερες χώρες οι άνθρωποι στολίζουν τα σπίτια τους, τρώνε όλοι μαζί και τα παιδιά περιμένουν τα δώρα τους

από τον Άγιο Βασίλη. Όμως η κάθε χώρα έχει τα δικά της έθιμα, κάποια από αυτά είναι συνηθισμένα, κάποια είναι ασυνήθιστα και κάποια παράξενα! Ας δούμε μερικά από αυτά...

ΑΓΓΛΙΑ

Στην Αγγλία χρησιμοποιούν στη διακόσμηση κλαδιά «γκι» και όποιος σταθεί κάτω απ' αυτά πρέπει να

(Συνέχεια στη σελίδα 11)

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Χριστουγεννιάτικα έθιμα απ' όλο τον κόσμο

(Συνέχεια από τη σελίδα 10)

ανταλλάξει φιλιά με αγαπημένα πρόσωπα. Στο χριστουγεννιάτικο τραπέζι τους απαραίτητα φαγητά είναι η γαλοπούλα, η κρεατόπιτα και η πουτίγκα.

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

Στην Αυστραλία, που έχουν καλοκαίρι τα Χριστούγεννα, ο Άγιος Βασίλης καταφτάνει από τη θάλασσα με τζετ σκι!!

ΑΥΣΤΡΙΑ

Στην Αυστρία η περίοδος των Χριστουγέννων, ξεκινά από την 1η Δεκεμβρίου. Εκεί τα δώρα τα μοιράζει στα παιδιά ο Άγιος Νικόλαος, στις 6 Δεκεμβρίου. Οι Αυστριακοί τοποθετούν στο χριστουγεννιάτικο στεφάνι τους κεριά, τα οποία ανάβουν ένα κάθε Κυριακή, μέχρι να φτάσει η 24η Δεκεμβρίου.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Στη Βουλγαρία το εορταστικό τραπέζι περιλαμβάνει 12 διαφορετικά φαγητά, ένα για κάθε μήνα του χρόνου.

ΓΑΛΛΙΑ

Στη Γαλλία, η παραμονή των Χριστουγέννων είναι εργάσιμη ημέρα. Ο Pere Noel, ο δικός τους δηλαδή Άγιος Βασίλης, δίνει τα δώρα του, το βράδυ της 24ης Δεκεμβρίου. Το δέντρο τους οι Γάλλοι το στολίζουν με κεριά αντί για μπάλες.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Στη Γερμανία στολίζουν όλο το σπίτι

και στα παράθυρα βάζουν χρωματιστά φανάρια με κεριά. Όσο για το τραπέζι τους, εκεί η γαλοπούλα αντικαθίσταται από το ψάρι ή τη χήνα.

ΔΑΝΙΑ

Στη Δανία η παραμονή των Χριστουγέννων γιορτάζεται με το παραδοσιακό τραπέζι μεταξύ των συγγενών. Ένα μεγάλο αμύγδαλο κρύβεται μέσα στο δανέζικο γλυκό. Ο τυχερός που θα το βρει ανταμειβεται με το λεγόμενο «δώρο του αμύγδαλου».

ΕΛΒΕΤΙΑ

Στην Ελβετία τα παιδιά περιμένουν την 6η Δεκεμβρίου, τον Άγιο Νικόλαο να τους φέρει δώρα και γλυκά. Την

τελευταία Πέμπτη πριν τα Χριστούγεννα, τα παιδιά παρελαύνουν τραγουδώντας τα κάλαντα. Επίσης την παραμονή των Χριστουγέννων οι ανύπαντροι άνδρες του χωριού φοράνε μαύρα κοστούμια και ψηλά μαύρα καπέλα και κάνουν παρέλαση στους δρόμους.

ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Στην Ιρλανδία χαρακτηριστικό είναι ότι αντί για μπότες, κρεμούν στο τζάκι μεγάλες τσάντες για να αφήσει μέσα ο Άγιος Βασίλης τα δώρα του και για τον ίδιο αφήνουν ένα ποτήρι μπίρα Guinness και ένα κομμάτι κρεατόπιτα στην εξώπορτα του σπιτιού τους.

ΙΤΑΛΙΑ

Στην Ιταλία οι εορτασμοί ξεκινούν με το σύνθημα που δίνεται από ένα κανόνι στη Ρώμη. Την παραμονή των Χριστουγέννων τα παιδιά ντύνονται βοσκοί και γυρίζουν από σπίτι σε σπίτι, τραγουδώντας τα κάλαντα, ενώ ο κόσμος τους κερνάει γλυκά

και ξηρούς καρπούς ή τους δίνει λεφτά. Στις 6 Ιανουαρίου έρχεται η γριά La Befana, η οποία ψάχνει τον μικρό Ιησού και στην πορεία της αναζητήσής της αφήνει δώρα στα φρόνιμα παιδιά.

ΟΥΓΓΑΡΙΑ

Στην Ουγγαρία ο Άγιος Βασίλης αφήνει τα δώρα των παιδιών στα παπούτσια τους, τα οποία πρέπει να είναι καθαρά και τοποθετημένα έξω από το σπίτι. Στο εορταστικό τραπέζι προτιμούν το ψάρι.

ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Στην Ουκρανία, τα Χριστουγεννιάτικα δέντρα στολίζονται με τα κλασικά στολίδια (μπάλες, αστέρια, λαμπάκια) αλλά και με ένα όχι και τόσο συνηθισμένο. Πρόκειται για μια ψεύτικη αράχνη πάνω σε έναν ψεύτικο ιστό, η οποία κρύβεται μέσα στα κλαδιά του δέντρου προσφέροντας καλοτυχία στο παιδί που θα την ανακαλύψει πρώτο.

ΤΣΕΧΙΑ

Στην Τσεχία τα παραδοσιακά στολίδια του χριστουγεννιάτικου δέντρου είναι τσόφλια αυγών βαμμένα με διάφορα χρώματα και μοτίβα.

ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

Στη Φινλανδία όλη η οικογένεια ξυπνά στις 6 το πρωί της παραμονής, για να επισκεφτεί τους τάφους των προγόνων και συγγενών της. Σκοπός της επίσκεψης είναι να ανάψουν κεριά στη μνήμη των εκλιπόντων. Το βράδυ της παραμονής δεν τρώνε όλο τους το φαγητό, αλλά αφήνουν λίγο για να έχουν ένα ωραίο γεύμα οι νεκροί που θα τους επισκεφτούν. Επίσης, δεν κοιμούνται στα κρεβάτια τους, έτσι ώστε να μπορούν τα πνεύματα να έχουν ένα μέρος να ξεκουραστούν.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Έθιμα από τη Σουηδία

Οι γιορτές στην Σουηδία αρχίζουν στις 13 Δεκεμβρίου με την ημέρα της Lucia (Βασίλισσα του Φωτός),

Doppa i grytan

που σύμφωνα με τον θρύλο, είναι η μεγαλύτερη νύχτα του χρόνου και άρα άνθρωποι και ζώα χρειάζονται περισσότερη τροφή.

Στο σπίτι, η Lucia βρίσκει την έκφρασή της στο πρόσωπο της μεγαλύτερης κόρης της οικογένειας. Φοράει ένα μακρύ άσπρο φόρεμα και ένα στέμμα με κεριά στα μαλλιά της. Ξυπνάει τους γονείς της, τραγουδώντας το παραδοσιακό ιταλικό τραγούδι "Santa Lucia" και τους πάει καφέ, κουλουράκια και κάποτε glogg (ζεστό κρασί με μπαχαρικά). Επίσης διοργανώνονται εκλογές για την επιλογή της Lucia που θα ηγηθεί

Έθιμα από τη Βενεζουέλα

Η Βενεζουέλα βρίσκεται στη νότια Αμερική. Το πιο συνηθισμένο έθιμο των Χριστουγέννων στη Βενεζουέλα είναι «ο κρυφός φίλος» η amigo secreto, σε αυτό το έθιμο συγκεντρώνεται όλη η οικογένεια και ο καθένας γράφει το όνομά του σε ένα

στην μεγάλη παρέλαση στη Στοκχόλμη.

Το αποκορύφωμα των εορτασμών είναι και στην Σουηδία, η παραμονή των Χριστουγέννων. Το Χριστουγεννιάτικο τραπέζι απαρτίζουν παραδοσιακά πιάτα όπως χοιρομέρι, ζελέ από γουρουνοπόδαρα, lutfisk και χυλός ρυζιού. Το lutfisk (λιαστός μπακαλιάρος που σερβίρεται σε κρεμώδη σάλτσα) αποτελεί

κατά πάσα πιθανότητα κατάλοιπο της νηστείας πριν από τη Μεταρρύθμιση.

Επίσης, ενδιαφέρον είναι το έθιμο του doppa i grytan (βούτηγμα στην κατσαρόλα), κατά το οποίο όλα τα μέλη της οικογένειας βουτάνε μαύρο ψωμί σε μια κατσαρόλα με ζουμί από χοιρινό, λουκάνικο και μοσχάρι. Σε συμβολικό επίπεδο πρόκειται για τον αναλογισμό -μέσα στην αφθονία- όσων βρίσκονται σε ανάγκη και πεινάνε.

Μετά το φαγητό, όλοι συγκεντρώνονται γύρω από το χριστουγεννιάτικο

δέντρο για να ανοίξουν τα δώρα τους. Τα δώρα τα φέρνει ο Jultomten, ένα ξωτικό που μένει στη σοφίτα. Ο

Ο Jultomten

Jultomten προστατεύει την οικογένεια και το σπίτι της. Σήμερα, σε πολλά νοικοκυριά κάποιος μεταμφιεσμένος σε ξωτικό επισκέπτεται το σπίτι φορτωμένος με ένα πελώριο σάκο γεμάτο δώρα.

Παραδοσιακά, οι Σουηδοί μένουν στην εκκλησία μέχρι τα ξημερώματα των Χριστουγέννων, ενώ παλιότερα ήταν έθιμο ο αγώνας δρόμου προς ή από την εκκλησία και ο νικητής θεωρούνταν ο τυχερός της χρονιάς.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΝΑΚΚΑΣ
ΝΑΤΑΛΙΑ ΤΡΟΥΝΓΚ

Hallaka

(Συνέχεια στη σελίδα 13)

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Έθιμα από τη Βενεζουέλα

(Συνέχεια από τη σελίδα 12)

μαζί στο χριστουγεννιάτικο τραπέζι και τρώνε διάφορα φαγητά που είναι τυπικά των Χριστουγέννων όπως οι αγάκες που φτιάχνο-

Πενίλ

νται από αλεύρι καλαμποκίσιο και το γεμίζουν χοιρινό η κοτόπουλο, ελιές και τυλίγονται για να μαγειρευτούν με φύλλα μπανιά-

νας. Ένα άλλο τα παραδοσιακό φαγητό είναι τα πενίλ που φτιάχνονται από χοιρινό μπουτί και γαλοπούλα γεμιστή.

ΒΑΛΕΝΤΙΝΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΕΠΕΤΑΔΕΛΜΗΣ

Έθιμα από την Τσεχία

Πράγα

Στην Τσεχία η 4η Δεκεμβρίου, ημέρα της εορτής της Αγίας Βαρβάρας είναι αφιερωμένη στη μάρτυρα της περιόδου των πρώτων διωγμών των Χριστιανών. Από άκρη σε άκρη της Χώρας κόβονται κλαδιά κερασιάς και διατηρούνται στο νερό. Εάν έχουν ανθίσει μέχρι τα Χριστού-

γεννα, φέρνουν καλή τύχη και πιθανόν ευνοϊκές προοπτικές για γάμο μέσα στην επόμενη χρονιά.

Τα κλαδιά της κερασιάς μαζί με μικρά φυτά Αλεξανδρινών και άλλα γιορτινά στολίδια τοποθετούνται μέσα σε ψάθινα καλάθια, συνθέτοντας δημιουργίες παραδοσιακού και μοντέρνου στυλ που κοσμούν το γιορτινό τραπέζι.

Η ιστορία του χριστουγεννιάτικου δέντρου

Το χριστουγεννιάτικο δέντρο των νεότερων χρόνων προέρχεται από την Γερμανία. Σ' ένα λαϊκό μεσαιωνικό δράμα για τον Αδάμ και την Εύα το κυριότερο εξάρτημα τού σκηνικού ήταν ένα έλατο διακοσμημένο με μήλα, το οποίο συμβόλιζε τον Κήπο τής Εδέμ.

Οι Γερμανοί έστηναν δέντρο του Παραδείσου μέσα στα σπίτια τους στις 24 Δεκεμβρίου, θρησκευτική γιορτή του Αδάμ και της Εύας. Αρχικά κρεμούσαν πάνω του λεπτά μπισκότα (συμβόλιζαν την όστια, το χριστιανικό σύμβολο τής σωτηρίας), τα οποία αντικαταστάθηκαν αργότερα από μπισκότα σε διάφορα σχήματα. Στην διακόσμηση προσέθεταν συχνά και κεριά, τα οποία συμβόλιζαν τον Χριστό.

Στο ίδιο δωμάτιο υπήρχε κατά την περίοδο των Χριστουγέννων και η πυραμίδα των Χριστουγέννων, μια τριγωνική ξύλινη κατασκευή με ράφια, πάνω στην οποία τοποθετούσαν χριστουγεννιάτικα ειδώλια, κλαδιά, κεριά και ένα αστέρι. Τον 16ο αιώνα είχε ήδη συντελεστεί η συγχώ-

νευση της πυραμίδας των Χριστουγέννων και του δέντρου του Παραδείσου, από την οποία προήλθε το δέντρο των Χριστουγέννων.

Μέχρι τον 18ο αιώνα το έθιμο τού χριστουγεννιάτικου δέντρου είχε διαδοθεί ευρέως στον χώρο των Γερμανών Προτεσταντών, αλλά η παράδοση αυτή απέκτησε βαθιές ρίζες στην Γερμανία μόνο τον επόμενο αιώνα. Στην Αγγλία εισήχθη στις αρχές τού 19ου αιώνα και έγινε ευρύτερα γνωστό στα μέσα της ίδιας εκατονταετίας, χάρη στις προσπάθειες του Γερμανού πρίγκιπα Αλβέρτου, συζύγου τής βασίλισσας Βικτωρίας. Στο βικτωριανό δέντρο κρεμούσαν με κορδέλες και χάρτινες αλυσίδες διάφορα κεριά, γλυκά

(Συνέχεια στη σελίδα 14)

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Η ιστορία του χριστουγεννιάτικου δέντρου

(Συνέχεια από τη σελίδα 13)

και εντυπωσιακά κέικ.

Στη Βόρεια Αμερική τα χριστουγεννιάτικα δέντρα εισήχθησαν από τους Γερμανούς αποίκους στις αρχές του 17ου αιώνα και έγιναν ιδιαίτερα δημοφιλή τον 19ο αιώνα. Εξίσου δημοφιλή ήταν στην Αυστρία, την Ελβετία, την Πολωνία και την Ολλανδία. Κατά τον 19ο και τον 20ό αιώνα οι Αμερικανοί ιεραπόστολοι εισήγαγαν τα χριστουγεννιάτικα δέντρα στην Κίνα και την Ιαπωνία, όπου επικράτησε η διακόσμησή τους με περίπλοκα σχέδια από χαρτί. Στις 22 Δεκεμβρίου 1882, ο Τό-

μας Έντισον ηλεκτροφώτισε το πρώτο χριστουγεννιάτικο δέντρο στην Νέα Υόρκη, αντικα-

θιστώντας τα κεριά με ηλεκτρικούς λαμπτήρες, που ο ίδιος είχε ανακαλύψει.

Το χριστουγεννιάτικο δέντρο στην Ελλάδα

Το έθιμο του χριστουγεννιάτικου δέντρου εισήχθη στην Ελλάδα επί Βαυαροκρατίας, όταν τα Χριστούγεννα του 1834 στολίστηκε με δέντρο η κατοικία του Όθωνα στο Ναύπλιο και συνεχίστηκε τα επόμενα χρόνια στο παλάτι των Αθηνών. Στις 24 Δεκεμβρίου 1843 στήθηκε για πρώτη φορά χριστουγεννιάτικο δέντρο σε ελληνικό σπίτι και συγκεκριμένα στο αρχοντικό του Ναξιώτη Ιωάννη Παπαρρηγόπουλου, γενικού Προξένου της Ρωσίας στην Αθήνα.

Το έθιμο, σε αντίθεση με την υπόλοιπη Ευρώπη, άργησε να εξαπλωθεί στην χώρα μας. Μόλις τη δεκαετία του τριάντα κάποια αστικά σπίτια άρχισαν να στολίζουν χριστουγεννιάτικο δέντρο, ενώ μεταπολεμικά το έθιμο διαδόθηκε ταχύτατα τόσο στις πόλεις όσο και στην ύπαιθρο χώρα. Μια προσπάθεια να αντικατασταθεί το χριστουγεννιάτικο δέντρο με το ελληνοπρεπέστατο καραβάκι στα μέσα της δεκαετίας του εβδομήντα δεν ευδοχώθηκε.

© SanSimera.gr

Επιμέλεια : ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΝΑΚΚΑΣ

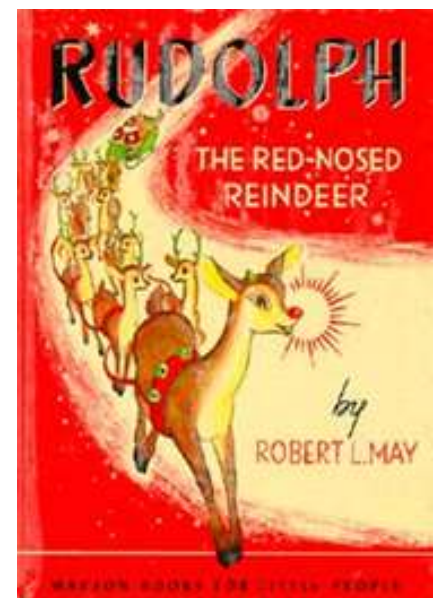
Ρούντολφ, ο μυθικός τάρανδος του Άη Βασίλη

Ο Ρούντολφ είναι ο μυθικός τάρανδος του Άη Βασίλη με την κόκκινη μύτη. Συνήθως απεικονίζεται ως ο πρώτος στη σειρά και νεότερος τάρανδος του Άη Βασίλη. Χρησιμοποιεί τη λαμπερή κόκκινη του μύτη για να οδηγήσει την ομάδα των τάρανδων και να καθοδηγήσει το έλκθρο την παραμονή των Χριστουγέννων, ώστε να μοιραστούν σωστά τα δώρα. Αν και όταν ήταν μικρό ελαφάκι οι φίλοι του τον κορόιδευαν για την ιδιαίτερη μύτη του. Ωσπου μια πρωτοχρονιά συνάντησε τον Άη Βασίλη που αναγνώρισε το ιδιαίτερο ταλέντο του και του ζήτησε να μπει κι αυτός

στο κοπάδι των τάρανδων του.

Η ιστορία του έχει παρθεί από το παραμύθι του Robert L. May. Σε πολλές χώρες ο Ρούντολφ έχει συνδεθεί πολύ με τα Χριστούγεννα όπως και ο Άη Βασίλης!

ΠΑΝΟΣ ΖΟΡΜΠΑΝΟΣ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Το χριστουγεννιάτικο καραβάκι

Το στολισμένο καραβάκι είναι ένα ελληνικό έθιμο των Χριστουγέννων. Κατά τη διάρκεια των χριστουγεννιάτικων γιορτών, στολιζόταν στα σπίτια και στις πλατείες, πριν από το χριστουγεννιάτικο δέντρο.

Σύμφωνα με την ελληνική παράδο-

καραβάκι συμβόλιζε, όχι μόνο την προσμονή των παιδιών για αντάμωση με τους συγγενείς τους, αλλά και τη δική τους αγάπη για τη θάλασσα. Παράλληλα, μικρά καραβάκια είχαν τον ρόλο και ενός τιμητικού καλωσορίσματος για τους έλληνες θαλασσο-

1950, το χριστουγεννιάτικο δέντρο υπήρχε στα περισσότερα ελληνικά σπίτια.

Επίσης την 6η του Δεκέμβρη στολίζονται καράβια προς τιμή του **Αγίου Νικολάου**, προστάτη των ναυτικών.

Τα καραβάκια, λοιπόν, εξακολουθούν να στολίζονται σε ορισμένες περιοχές της Ελλάδας - περισσότερο στα νησιά. Και αν και πιο σπάνια από τα χριστουγεννιάτικα δέντρα, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μία στροφή αρκετών δήμων στην παράδοση, με καράβια να κάνουν την εμφάνισή τους σε όλο και περισσότερες πλατείες της χώρας.

ση, το καράβι στολιζόταν επειδή οι Έλληνες είναι ναυτικός λαός και η Ελλάδα είναι ευλογημένη με το δώρο της θάλασσας και του απέραντου γαλάζιου. Λογικό ήταν, λοιπόν, η καθημερινότητα των κατοίκων της να περιστρέφεται γύρω από το υγρό στοιχείο και οι γιορτές των Χριστουγέννων να περιέχουν άρωμα Ελλάδας.

Ακόμη, πολλοί ενήλικες και παιδιά εργάζονταν στα πλοία για να φέρουν χρήματα και ψωμί στις οικογένειές τους, ακόμη και τις αργίες. Το

πόρους που επέστρεφαν στα σπίτια και στις οικογένειές τους, καθώς και τάματος για να είναι ασφαλείς στα άγρια κύματα. Συχνά τα παιδιά που πήγαιναν να πουν τα κάλαντα κρατούσαν μια μινιατούρα-καράβι, στολισμένο με χρωματιστά χαρτιά και σχοινιά και γέμιζε από γλυκά και χριστόψωμα από τους γείτονες.

Το 1833 στολίστηκε το πρώτο χριστουγεννιάτικο δέντρο στην Ελλάδα, από τον βασιλιά **Όθωνα**, στα ανάκτορα του Ναυπλίου. Μέχρι το

Το στολισμένο καράβι, λένε ότι, συμβολίζει την καινούρια πλεύση του ανθρώπου στη ζωή, μετά τη γέννηση του Ιησού. Ας ελπίσουμε, λοιπόν, τα καραβάκια που θα στολιστούν φέτος να δώσουν νέα πλεύση στη χώρα το 2020, να την ταξιδέψουν σε ήρεμα νερά και να μας δείξουν τον δρόμο για ένα καλύτερο αύριο.

Τέλος εύχομαι σε όλους μας **ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ** και **ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ ΜΕ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΧΑΡΑ!!!!!!**

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΒΡΑΜΗΣ

Χριστούγεννα στο Λονδίνο

Τα Χριστούγεννα γιορτάζονται στο Λονδίνο περισσότερο από κάθε άλλη πόλη. Στις 6 Νοεμβρίου η Oxford Street στολίζεται με χιλιάδες φωτάκια που θυμίζουν νιφάδες χιονιού και χιλιάδες αστέρια που ολοκληρώνουν το παραμυθένιο σκηνικό. Την 1η Δεκεμβρίου παίρνει θέση το μεγάλο γεγονός στην Trafalgar Square όπου φωταγωγείται το πανύψηλο

δέντρο όπου από το 1947 δωρίζει η Νορβηγία για τη βοήθεια της Βρετανίας κατά τον Β Παγκόσμιο πόλεμο, σαν ένδειξη ευγνωμοσύνης.

Το ιδανικό μέρος για τα παιδιά είναι η Winter Wonderland στο Hyde Park όπου εκεί υπάρχει ένας λαμπερός κόσμος από καρουζέλ, παραστάσεις με Αι Βασίλιδες, ξωτικά, ακροβάτες, κλόουν και το μεγα-

λύτερο υπαίθριο παγοδρόμιο του Λονδίνου. Μπροστά στο μουσείο Φυσικής Ιστορίας που είναι περιτριγυρισμένο από πανύψηλα δέντρα ντυμένα με 76.000 λαμπάκια υπάρχει το παγοδρόμιο του London Eye. Το τελετουργικό απαιτεί μετά το πατινάζ, ζεστό κρασί με μπαχαρικά, πηχτή σοκολάτα και άφθονα ζαχα-

(Συνέχεια στη σελίδα 16)

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Χριστούγεννα στο Λονδίνο

(Συνέχεια από τη σελίδα 15)

ρωτά υπό τους ήχους εορταστικής μουσικής.

Οι Λονδρέζοι λατρεύουν να χαζεύουν ανάμεσα στους πάγκους στις χριστουγεννιάτικες αγορές με ένα κομμάτι παραδοσιακή κιμαδόπιτα στο χέρι. Κάθε γειτονιά έχει τη δική της χριστουγεννιάτικη αγορά γεμάτη στολίδια, παιχνίδια και λιχουδιές.

Η πιο εντυπωσιακή βραδιά των χριστουγεννιάτικων εορτασμών είναι τα κάλαντα στο Royal Albert Hall! Η ορχήστρα Mozart Festival φοράει

τα αναγεννησιακά της ρούχα και εκτελεί τα γνωστά Silent Night και The Twelve Days of Christmas σε όλη τους την μεγαλοπρέπεια! Στην αγορά του Covent Garden στήνεται ένα παραμυθένιο πανηγύρι

με το ψηλότερο δένδρο της περιοχής που φτάνει στα 60 πόδια! Το εντυπωσιακότερο είναι μία τεράστια εξέδρα με έναν τάρανδο φωτισμένο με λαμπιόνια που βρίσκεται δίπλα στο μεγάλο έλατο και φυσικά κλέβει τα βλέμματα και τις καρδιές των μικρών!

Το γιορτινό Λονδίνο αποτελεί μία από τις ιδανικότερες πόλεις για αυτούς που θέλουν από νωρίς να μυρίσουν άρωμα Χριστουγέννων!

ΙΛΕΑΝΑ ΓΕΡΟΥΜΑΤΟΥ

Χριστούγεννα στην Αφρική

Οι Εορτασμοί Των Χριστουγέννων Στην Αφρική

Όταν σκεφτόμαστε Χριστουγεννιάτικες εικόνες, ίσως το τελευταίο πράγμα που μας έρχεται στο μυαλό είναι η Αφρική. Κάτι λογικό γιατί το συνήθως καυτό κλίμα της, οι ξερές έρημοι και το στερεότυπο που λέει ότι δεν υπάρχουν αρκετοί Χριστιανοί στην Αφρική, δεν ταιριάζουν με τη «δυτική» Χριστουγεννιάτικη ιδέα.

Και όμως...350 εκατομμύρια Χριστιανοί στην Αφρικανική ήπειρο τιμούν και δοξάζουν τη γέννηση του Θεανθρώπου.

Οι Χριστουγεννιάτικες ετοιμασίες είναι ενδιαφέρουσες και γεμάτες εορταστικό πνεύμα όπου και αν βρίσκεται κάποιος στον κόσμο. Η αγαλλίαση διαπερνά τις καρδιές και εξαφανίζει τις αποστάσεις, τις προκαταλήψεις, τα προβλήματα, τις λύπες και για μερικές μέρες μας

κάνει να αισθανόμαστε ζεστασιά και αδερφική ενότητα. Ας δούμε λοιπόν πως γιορτάζεται σε κάποιες χώρες της Αφρικής η γιορτή των Χριστουγέννων.

Κονγκό

Ένα γκρουπ είναι αναλαμβάνει αποκλειστικά με τον στολισμό της Χριστουγεννιάτικης παρέλασης, ενώ ένα άλλο τριγυρνά στα χωριά και τραγουδάει Χριστουγεννιάτικες μελωδίες και τραγούδια. Οι υπόλοιποι ντύνονται με τα καλά τους ρούχα, κάνουν συμβολικά δώρα και δίνουν δείγματα αγάπης για τον Χριστό στις Εκκλησίες

προς τιμήν της Γέννησης. Αργότερα τρώνε μαζί με τους φίλους τους σε τραπέζια που γίνονται έξω από τα σπίτια τους. Στην τελετή της προσφοράς των δώρων δεν υπάρχει κάποιος που να μην προσφέρει το δώρο του, το οποίο το εναποθέτει σε μια υπερυψωμένη πλατφόρμα μπροστά από την Αγία Τράπεζα.

Νότιος Αφρική

Όσο μας φαίνεται περίεργο ότι τα Χριστούγεννα έχουν καλοκαιριάτικες

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Χριστούγεννα στην Αφρική

(Συνέχεια από τη σελίδα 16)

θερμοκρασίες και διακοπές οι Νότιο-Αφρικανοί, άλλο τόσο πρέπει να φαίνεται στους ίδιους παράξενο και ασυνήθιστο το βαρυχειμωνιάτικο σκηνικό που έχουμε εμείς στα δικά μας Χριστούγεννα. Λιακάδα, ανθισμένα λουλούδια, γιορτινά τραγούδια κάτω από το φώς των κεριών, και στολισμοί με κλαδιά από έλατα δέντρων είναι στην Χριστουγεννιάτικη διάταξη των Νότιο-Αφρικανών. Τα παιδιά κρεμούν τις κάλτσες τους και τα δώρα αλλάζουν συνεχώς χαρούμενα χέρια.

Γκάνα

Στην δυτική ακτή της Αφρικής, τα σπίτια και οι Εκκλησίες στολίζονται 4 εβδομάδες πριν τα Χριστούγεννα, ενώ παραμονές Χριστουγέννων κάνουν ό,τι και εμείς. Δηλαδή ξεδεύουν τα λεφτά τους! Εκείνη τη περίοδο θερίζεται το κακάο οπότε ο Γκάνεζοι έχουν χρήματα τα οποία ξεδεύουν για τους ίδιους και τα αγαπημένα τους πρόσωπα. Αργότερα γυρνούν όλοι στα σπίτια τους ακόμη και οι πιο σκληρά εργαζόμενοι. Τα παιδάκια τραγουδούν Χριστουγεννιάτικους ύμνους και «ειδοποιούν» τον κόσμο για τον ερχομό του Χριστού.

Οι Εκκλησίες στολίζονται με αναμμένα κεριάκια, φύλλα από δέντρα, και κλαδιά φοίνικα.

Ανήμερα των Χριστουγέννων οι Γκάνεζοι κάνουν παραστάσεις που έχουν σχέση με την καταγωγή τους και αφού ντυθούν σαν Χριστουγεν-

νιάτικο άγγελοι τραγουδούν όλοι μαζεμένοι.

Λιβερία

Ένας φοίνικας στολισμένος με καμπανάκια είναι το αντίστοιχο του δυτικοφερμένου Χριστουγεννιάτικου δέντρου. Το πρωί των Χριστουγέννων όλοι τραγουδούν τα κάλαντα, και ανταλλάσσουν δώρα που συνήθως χρησιμεύουν και διευκολύνουν

πρακτικά τη ζωή τους. Το Χριστου-

γεννιάτικο τραπέζι, στήνεται έξω από το σπίτι, και έχει μπόλικο ρύζι, μοσχάρι και πολλά μπισκότα. Τα πυροτεχνήματα στο τέλος της ημέρας συμβολίζουν την άφιξη του Θεανθρώπου στη γη.

Αιθιοπία

Είναι εντυπωσιακή η ομοιότητα των εορτασμών της ορθόδοξης Εκκλησίας με το πώς γιορτάζονται τα Χριστούγεννα στην Αιθιοπία. Τα Χριστούγεννα ονομάζονται Ganna και γιορτάζονται στις 7 Ιανουαρίου λόγω διαφορετικού ημερολογίου.

Οι εορτασμοί λαμβάνουν μέρος σε αρχαίες εκκλησίες σκαλισμένες από ηφαιστιογενή πέτρα.

Άντρες και γυναίκες κάθονται χωριστά. Πριν μπουν στην Εκκλησία παίρνουν κεριάκια και αφού τα ανάψουν περπατούν γύρω από την Εκκλησία τρεις φορές και περιμένουν έως και τρεις ώρες να ολοκληρωθούν οι ψαλμοί.

Την ημέρα των Χριστουγέννων μα-

ζεύονται σε όλα τα μέρη της χώρας προσκυνητές οι οποίοι μένουν μέσα στις εκκλησίες όπου προσεύχονται, και τραγουδούν ύμνους. Έπειτα όλοι μαζί κάνουν μια πορεία σε έναν κοντινό λόφο υπό την καθοδήγηση τριών νεαρών ανδρών που τους κουμαντάρουν με μαστίγιο. Οι προσευχόμενοι ταΐζονται με ψωμί και κρασί που έχει ευλογηθεί από ιερείς. Την υπόλοιπη μέρα οι Αιθίοπες ανταλλάσσουν απλά δώρα, τρώνε σε τσιμπούσια και χορεύουν.

Μαλάουι

Το πιο χαρακτηριστικό Χριστουγεννιάτικο έθιμο στο Μαλάουι είναι αυτό των παιδιών που είναι ντυμένα με φούστες φτιαγμένες από φύλλα, κρατώντας αυτοσχέδια μουσικά όργανα, και τριγυρνούν από πόρτα σε πόρτα τραγουδώντας και χορεύοντας. Όπως και εδώ, παίρνουν ένα συμβολικό χρηματικό ποσό για «το καλό»

ΜΑΙΡΗ ΚΑΡΑΔΗΜΗΤΡΗ

Ελ Γκρέκο : Η προσκύνηση των ποιμένων (1605—1610)

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Χριστούγεννα στη Νέα Υόρκη

Rockefeller Center Plaza

Η Χριστουγεννιάτικη Νέα Υόρκη είναι μια συναρπαστική εμπειρία από μόνη της και σίγουρα από τα καλύτερα μέρη για να περάσετε τις γιορτές, καθώς διαθέτει εντυπωσιακά γιορτινή ατμόσφαιρα και αξιοθέατα που δε θα βρείτε πουθενά αλλού. Δείτε όμως και τι θα πρέπει να

αποφύγετε.

Τα Χριστούγεννα είναι ίσως η πιο όμορφη εποχή του έτους και η Νέα Υόρκη είναι μια από τις καλύτερες επιλογές για να νιώσετε το εορταστικό κλίμα σε όλο του το μεγαλείο. Ακόμη και όσοι δεν αρέσκονται στα τουριστικά μέρη, συνήθως παραδέ-

χονται ότι η αμερικανική μεγαλούπολη «φορά» τα καλύτερά της τα Χριστούγεννα, με τους εντυπωσιακά στολισμένους δρόμους και τα χριστουγεννιάτικα δέντρα, τις όμορφες βιτρίνες των πολυκαταστημάτων και πολλά ακόμη εορταστικά αξιοθέατα και θεάματα, όπως οι παραστάσεις στο Broadway.

Αν πάντως δεν σας αρέσει η τουριστική υπερβολή, υπάρχουν και μερικά πράγματα που καλό θα ήταν να τα αποφύγετε (

Πηγαίνετε στο Rockefeller Center Plaza, γνωστό και ως η... χριστουγεννιάτικη πρωτεύουσα της Νέα Υόρκης και θαυμάστε το μεγάλο δέντρο που στολίζεται εδώ από το 1931 και έχει 30.000 φώτα. Αξίζει να αναμειχθείτε στα πλήθη ιδιαίτερα όταν έχει σκοτεινιάσει και τα φώτα κάνουν την ατμόσφαιρα μαγευτική. Τα φώτα σβήνουν στις 11:30 μ.μ. κατά τη διάρκεια των Χριστουγέννων και στις 9 το βράδυ, την παραμονή της Πρωτοχρονιάς.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΝΑΚΚΑΣ

Χριστουγεννιάτικοι προορισμοί

Άμστερνταμ

Τα Χριστούγεννα είναι μία περίοδος ευτυχίας, ξεκούρασης και διασκέδασης και συνήθως, για να διασκεδάσουμε περισσότε-

ρο, προτιμάμε να πηγαίνουμε στο εξωτερικό ή στην εξοχή.

Λοιπόν αν είστε μπερδεμένοι στην τοποθεσία θα σας προτείνουμε εμείς κάποια μέρη στο Εξωτερικό για προορισμό των Χριστουγέννων σας.

Amsterdam

Το Amsterdam είναι η πρωτεύουσα της Ολλανδίας. Είναι μια από τις όμορφότερες πόλεις της Ευρώπης και τον προτιμάμε σαν προορισμό

(Συνέχεια στη σελίδα 19)

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Χριστουγεννιάτικοι προορισμοί

(Συνέχεια από τη σελίδα 18)

για τέσσερις λόγους :

Χαλαρώνουμε στα όμορφα κανάλια του Amsterdam,

Βλέπουμε τα πάντα στολισμένα και δεν αναπνέουμε σχεδόν καθόλου καυσαέριο, διότι εκεί μετακινούμαστε κατά κύριο λόγο με ποδήλατα,

Κάνουμε αρκετή ποδηλασία και επισκεπτόμαστε αρκετά Μουσεία!!!!

Μπορούμε να μαζέψουμε υπέροχες τουλίπες!!!

Λονδίνο

Το Λονδίνο είναι η πρωτεύουσα της Αγγλίας. Το Λονδίνο επίσης είναι μια από τις ομορφότερες πόλεις της Ευρώπης, το προτιμήσαμε σαν προορισμό για τέσσερις λόγους ...

Θα επισκεφτούμε το Ρολόι του Big Ben,

Θα δούμε ένα από τα καλύτερα Μουσεία του κόσμου, το Βρετανικό Μουσείο,

Θα δούμε ένα από τα καλύτερα πάρκα της Ευρώπης, το Χάιντ

Θεοφάνια

Τα Θεοφάνια είναι μεγάλη ετήσια χριστιανική εορτή της Βάπτισης του Ιησού Χριστού στον Ιορδάνη ποταμό από τον Άγιο Ιωάννη τον Βαπτιστή. Τα γιορτάζουμε στις 6 Ιανουαρίου και είναι η τρίτη και τελευταία γιορτή του Δωδεκαημέρου (εορτών των Χριστουγέννων). Το όνομα προκύπτει από την φανέρωση των τριών προσώπων της Αγίας Τριάδας που συνέβη σύμφωνα με τρεις σχετικές ευαγγελικές περικοπές. Η γιορτή των Θεοφανίων λέγεται επίσης και Επι-

Πάρκ,

Και τέλος, θα αντικρίσουμε και έναν από τους πιο γνωστούς πύργους του κόσμου, τον διάσημο πύργο του Λονδίνου που εκεί φυλάσσονται και τα κοσμήματα του Θρόνου της Αγγλίας της Βασίλισσας Ελισάβετ.

Βουδαπέστη

Γνωστή και ως το Παρίσι της Ανατολικής Ευρώπης, η γοητευτική Βου-

Budapest

δαπέστη δεν είναι τυχαία ανάμεσα στους top χριστουγεννιάτικους προορισμούς. Κομμένη στα δύο από τον Δούναβη «ενώνει τα κομμάτια της»

φάνια και Φώτα (ή Εορτή των Φώτων). Στην Ελλάδα, αλλά και στις χώρες όπου υπάρχουν απόδημοι Έλληνες, τα έθιμα των Θεοφανίων είναι τα εξής:

Τα παιδιά τη παραμονή της γιορτής

με εντυπωσιακές γέφυρες και «φοράει τα γιορτινά της» γνωρίζοντας ότι κανένας δε μπορεί να της αντισταθεί...

Παραμυθένια, οικονομική και σε τόσο κοντινή απόσταση από την Αθήνα, κλέβει την παράσταση παρακινώντας σας να κάνετε 5 μόνο βήματα για να σας πείσει ότι φέτος τα Χριστούγεννα είναι ο ιδανικός προορισμός για εσάς.

Κρακοβία

Η Κρακοβία είναι μία από τις παλαιότερες και μεγαλύτερες πόλεις της Πολωνίας, καθώς και ένα από τα πολιτιστικά, καλλιτεχνικά αλλά και τουριστικά κέντρα της χώρας. Παρόλο που δεν είναι από τις γνωστότερες πόλεις είναι πραγματικά μια ξεχωριστή και λαμπρή πόλη για τις φετινές σας διακοπές.

ΕΛΠΙΔΑ ΜΑΥΡΙΔΗ
ΜΕΛΙΝΑ ΣΕΒΑΣΤΙΔΟΥ

και την επόμενη ημέρα λένε τα Κάλαντα Φώτων. Ξεχωριστά είναι τα κάλαντα της Πάτμου. Αρχίζουν με τη δημιουργία του κόσμου και την ημέρα που ο Θεός όρισε τα ύδατα. Συνεχίζουν με το προπατορικό αμάρτημα της Εύας και μετά αναγγέλλουν τη Βάπτιση του Ιησού στον Ιορδάνη ποταμό με μόνιμη επωδό το «Καλή σου μέρα Αφέντη με την Κυρά».

Η ανέλκυση του Σταυρού (το

(Συνέχεια στη σελίδα 20)

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Θεοφάνια

(Συνέχεια από τη σελίδα 19)

"πίσιμο του Σταυρού") από κολυμβητές, τους Βουτηχτάδες. Αυτός

που πιάνει το Σταυρό αφού πρώτα τον φιλήσει τον περιφέρει στα σπίτια και παίρνει πλούσια δώρα.

ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΥ

Ποιος είναι ο Ιορδάνης ποταμός ;

Ο Ιορδάνης ποταμός είναι ο μεγαλύτερος ποταμός της Παλαιστίνης, από τους γνωστότερους παγκοσμίως, στον οποίο κήρυττε ο Ιωάννης ο Πρόδρομος και βάπτιζε πιστούς του όπως και τον Ιησού Χριστό.

Ο ποταμός Ιορδάνης πρωταγωνιστεί σε πολλά από τα γεγονότα της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης.

Στην Παλαιά Διαθήκη αποτελεί το πρώτο σημείο που επιβάλλεται να διασχίσει ο Ισραηλιτικός λαός προκειμένου να κατακτήσει τη Γη της Επαγγελίας. Στις όχθες του ποταμού Ιορδάνη ανασυστάθηκαν οι δώδεκα φυλές του Ισραήλ, που τελικά διέβησαν τον ποταμό με θαυμαστό τρόπο.

Ο ποταμός σχηματίζεται από τη συμβολή 3 μικρότερων ποταμών: του Μουαγιέτ Χασπέγια, που πηγάζει από τους πρόποδες του όρους Ερμών, του Νταν, προερχόμενου νοτιοδυτικά, και του Μπανίγια, που πηγάζει από το Πάνειο σπήλαιο, αφιερωμένο κατά την αρχαιότητα

Οι καλικάντζαροι

Προέλευση

Οι καλικάντζαροι αποτελούν μια αρχαία δοξασία «δαιμονίων» που μεταγενέστερα συνδέθηκε με τη χριστιανική παράδοση και θεωρείται ότι εμφανίζονται την περίοδο μεταξύ 25 Δεκεμβρίου έως 6 Ιανουαρίου, κατά την οποία τα «νερά είναι

Ο Ιορδάνης ποταμός

στον Θεό Πάνα.

Ο Ιορδάνης ποταμός ρέει κατευθείαν προς Νότο, σχηματίζει τη ιχθυοτρόφο λίμνη Χουλέ, τη Σαμαχωνίτιδα ή Μερώμ, και από εκεί χύνεται στη λίμνη Γεννησαρέτ ή Τιβεριάδα (προς τιμή του Τιβέριου), της οποίας όμως η επιφάνεια βρίσκεται 191 μ. κάτω από την επιφάνεια της Μεσογείου. Συνεχίζοντας τον ρου από το νότιο άκρο της Τιβεριάδας, συνεχίζει με πολλούς ελιγμούς προς τη Νεκρά Θάλασσα διασχίζοντας την κοιλάδα Γωρ ή Αράμπα, εύφορη στα βορειο-

ανατολικά, με εναλλασσόμενα παρόχθια γόνιμα και αμμώδη εδάφη.

Το μήκος του ποταμού σε ευθεία γραμμή από τις πηγές του μέχρι των εκβολών του στην Νεκρά Θάλασσα είναι 220 χλμ., ενώ το πλήρες ανάπτυγμα του ρου υπερβαίνει τα 320 χλμ. Ο Ιορδάνης παρουσιάζει το μοναδικό στο κόσμο

φαινόμενο της κλίσης του με διαφορά 914 μ. σε μήκος 220 χλμ., χωρίς να σχηματίζονται καταρράκτες. Το χρώμα του ποταμού είναι κυρίως κίτρινο από τη λάσπη που ορμητικά μεταφέρει, ενώ τα νερά του είναι μέτριας θερμοκρασίας και γλυφά. Υπολογίζεται ότι εκβάλλονται ημερησίως 6 εκατομμύρια τόνοι υδάτων στη Νεκρά Θάλασσα, ενώ τρέφονται επίσης και πολλά ψάρια.

ΜΑΙΡΗ ΚΑΡΑΔΗΜΗΤΡΗ

αβάφιστα». Οι καλικάντζαροι βγαίνουν από τη γη για να πειράξουν τους ανθρώπους τώρα που ο Χριστός είναι και εκείνος αβάφιστος. Κατά διάφορες ελληνικές δοξασίες οι καλικάντζαροι ήταν άνθρωποι με κακιά μοίρα μεταβαλλόμενοι σε δαιμόνια, γίνονται δε

καλικάντζαροι αυτοί που έχουν γεννηθεί μέσα στο Δωδεκαήμερο εκτός και αν βαπτισθούν αμέσως.

Η ετυμολογία της λέξης αποτελεί ένα μυστήριο, ωστόσο έχουν διατυπωθεί διάφορες ερμηνείες. Σύμφωνα με την πρώτη προέρχεται από τη

(Συνέχεια στη σελίδα 21)

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Οι καλικάντζαροι

(Συνέχεια από τη σελίδα 20)

λέξη καρκάντζι που σημαίνει καμένο, ξηρό και το μεγεθυντικό επίθημα -αρος, πιθανότατα εξαιτίας της σύνδεσης των καλικάντζαρων με τη φωτιά και το τζάκι. Κατά μια άλλη ερμηνεία είναι συνδυασμός των λέξεων καλίκι (υπόδημα) και άντζα (κνήμη), από το είδος των υποδημάτων που, κατά την παράδοση, φορούσαν οι καλικάντζαροι. Και η τρίτη ερμηνεία φαίνεται να συνδέει τους καλικάντζαρους με τα υποδήματα τους, καθώς σύμφωνα με αυτήν η λέξη προέρχεται από το καλικοτσάγγαρος (καλίκι+τζάγγη «είδος υποδήματος»). Τέλος υπάρχει η άποψη ότι ο καλικάντζαρος είναι ο καλός κάνθαρος (σκαθάρι) με τη χρήση του επιθέτου καλός κατ'ευφημισμόν.

Μορφή Χαρακτηριστικά

Ο λαός τους φαντάζεται με διάφορες μορφές κατά περιοχή με κοινό γνώρισμα την ασχήμια τους. Κατά Αραχωβίτικη περιγραφή αυτοί είναι: «κακομούτσουνοι» και «σιχαμένοι», «καθένας τους έχει κι απόνα κουσούρι, άλλοι στραβοί, άλλοι κουτσοί, άλλοι μονόματοι, μονοπόδαροι, στραβοπόδαροι, στραβόστομοι, στραβοπρόσωποι, στραβομούρηδες, στραβοχέρηδες, ξεπλατισμένοι, ξετσακισμένοι και κοντολογής όλα τα κουσούρια και τα σακατιλίκια του κόσμου τα βρίσκεις όλα πάνω τους». Σνήθως φαντάζονται νάνοι,

αλλά και ψηλοί, σκουρόχρωμοι, με μαλλιά κοντά και ατημέλητα, μάτια κόκκινα, δόντια πιθήκου, δασύτριχοι, χέρια και νύχια πιθήκου, πόδια γαϊδάρου ή το ένα γαϊδάρου και το άλλο ανθρώπινο, ("μισοί γαϊδούρια και μισοί άνθρωποι όπως λένε στη Σύρο) αλλά και σαν «μικροί σατανάδες» - (σατανοπαίδια όπως λένε στη Νάξο), άλλοτε γυμνοί και άλλοτε ρακένδυτοι με σκούφο από γουρονότριχες και με παπούτσια άλλοτε σιδερένια και άλλοτε με τσαρούχια ή τσαγγιά.

Η τροφή τους κυρίως ακάθαρτη: σκουλήκια, βάτραχοι, φίδια, ποντίκια, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι αποστρέφονται τα εδέσματα του Δωδεκαήμερου.

Είναι πολύ ευκίνητοι ανεβαίνουν στα δένδρα πηδούν από στέγη σε στέγη σπάζοντας κεραμίδια κάνοντας μεγάλη φασαρία και ότι βρουν απλωμένα τα ποδοπατούν. Άμα βρουν ευκαιρία κατεβαίνουν από τις καμινάδες στα σπίτια και μαγαρίζουν τα πάντα.

Διαμονή

Οι καλικάντζαροι βγαίνουν την παραμονή των Χριστουγέννων, από «το κάτω κόσμο» τον Άδη. Συνήθη μέρη που μένουν μετά τον ερχομό τους είναι οι μύλοι, τα γεφύρια, τα ποτάμια και τα τρίστρατα (μεγάλα μονοπάτια) όπου παραμονεύουν μόνο κατά τη νύχτα και φεύγουν με το τρίτο λάλημα του πετεινού.

Εκτός του Δωδεκαήμερου τον υπόλοιπο χρόνο μένουν στα έγκατα της γης και πριονίζουν το δένδρο που κρατά τη γη (παραλλαγή του μυθι-

κού Άτλαντα). Βγαίνουν δε στην επιφάνεια κοντά στο τέλος της εργασίας τους, από το φόβο μήπως τελικά η ετοιμόρροπη γη τους πλάκώσει όταν δε κατεβαίνουν βρίσκουν το δένδρο ακέραιο και ξαναρχίζουν το πριόνισμα. Το δένδρο των Χριστουγέννων συμβολίζει αυτή ακριβώς την ακεραιότητα και τη Θεϊκή δύναμη και προστασία με την παρουσία του Χριστού.

Βλάβες

Γενικά πιστεύεται ότι οι καλικάντζαροι αδυνατούν να βλάψουν τους ανθρώπους αλλά μόνο να τους πειράξουν ή να τους φοβίσουν, αφού θεωρούνται μωροί και ευκολόπιστοι. Λέγεται ότι ανεβαίνουν στους ώμους των ανθρώπων που συναντούν τη νύχτα και προσπαθούν να τους πνίξουν αν δεν αποκριθούν σωστά σε ότι ερωτηθούν ή κατ' άλλους τους παρασύρουν σε χορό που όμως τους καλούς χορευτές τους ανταμείβουν ή κατ' άλλους παίρνουν τη μιλιά σε όποιον μιλήσει κατά τη συνάντησή τους. Επίσης μπαίνοντας στις οικίες απ' όπου μπορέσουν μαγαρίζουν τη κουζίνα σε ότι δεν είναι νοικοκυρεμένο, αρπάζουν ενδύματα, «βασανίζουν τις ακαμάτρες... γί αυτό τα κορίτσια το 40ήμερο προσπαθούν να φτιάξουν όσο γίνεται πιο πολύ «γνέμα» ή σκορπούν το αλεύρι, τη στάχτη από το τζάκι τη «δωδεκαμερίτικη» ή

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Οι καλικάντζαροι

(Συνέχεια από τη σελίδα 21)

«καλικαντζαρήσια».

Αποτρεπτικά μέσα

Τα αποτρεπτικά μέσα που λαμβάνονται κατά των Καλικάντζαρων διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες:

1. Πράξεις χριστιανικής λατρείας:

α) Το σημείο του Σταυρού στη πόρτα, στα παράθυρα, στις καμινάδες, τους στάβλους και στα αγγεία λαδιού και κρασιού.

β) Ο Αγιασμός των σπιτιών και μάλι-

στα τη παραμονή των Φώτων.

2. Ξόρκια: όπως «ξύλα, κούτσουρα, δαυλιά καημένα» (Καλαμάτα) που όταν ακούσουν οι καλικάντζαροι φεύγουν ή η απαγγελία του «Πάτερ ημών....» (τρεις).

3. Μαγικές πράξεις: Κάπνισμα με δυσώδεις ουσίες (παλιοτσάρουχου), εμφανή επίδειξη χοιρινού οστού, χαίμαλιά πίσω από τη πόρτα, το μαυρομάνικο μαχαίρι, το αναμμένο δαυλί.

Τη παραμονή των Θεοφανίων τους «ζεματίζουν» από το λάδι που παρασκευάζουν οι νοικοκυρές τηγανίτες (λαλαγγίτες, λουκουμάδες). Όταν όμως συλλάβουν κανένα από τους καλικάντζαρους τον δένουν και τον υποχρεώνουν να μετρήσει τις τρύπες του κόσκινου!

Καλές Γιορτές

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ

ΑΚΗΣ ΜΙΣΙΧΡΟΝΗΣ

ΗΛΙΑΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

Η Βασιλόπιτα

θως

μετά από φαγοπότι. Γράφεται πάνω στη Βασιλόπιτα ο αριθμός του νέου έτους με σειρά αποφλοιωμένων αμυγδάλων σοκολάτα ή με ζάχαρη. Έτσι λίγο πριν πάει 12:00 ακριβώς τα μεσάνυχτα την ώρα που κοντεύει να γίνει η αλλαγή του έτους σβήνουν τα φώτα και μετρώντας αντί-

στροφα από το δέκα μέχρι το ένα μετά από ένα λεπτό ξαναανάβουν ευχόμενοι και αντευχόμενοι όλοι χρόνια πολλά και ευτυχισμένο το νέος έτος με το υπερθέαμα πυροτεχνημάτων στον ουρανό. Η Βασιλόπιτα μπαίνει πάνω στο τραπέζι όπου ο νοικοκύρης αφού την σταυρώσει με το μαχαίρι τρεις φορές αρχίζει να την κόβει με πρώτο κομμάτι του

Βασιλόπιτα, κατά το Ελληνικό έθιμο, ονομάζεται η πίτα που παρασκευάζεται παραμονή της Πρωτοχρονιάς περιέχει ένα χρυσό φλουρί (νόμισμα) που σύμφωνα με την παράδοση θα φέρει καλή τύχη σε αυτόν που θα το βρει και κόβεται και μοιράζεται σε οικογενειακή συγκέντρωση αμέσως με τον ερχομό του νέου έτους συνή-

θως Σπιτιού, του Χριστού, της Παναγίας, του Σπιτονοικοκύρη, της Σπιτονοικοκυράς, του Φτωχού, του Αι-Βασίλη κ.α. Μαζί με το άνοιγμα λευκού οίνου σαμπάνια με γλυκιά ή ημίγλυκη γεύση. Μετά αρχίζει το γλέντι με τραγούδια και χορούς (Ρεβεγιόν Πρωτοχρονιάς). Με τον ερχομό του νέου έτους γιορτάζουν: Ο Βασίλειος, η Βασιλεία, η Βασιλική κ.α. Το κόψιμο της Βασιλόπιτας γίνεται και τις άλλες μέρες του "Δωδεκαήμερου" των εορτών. Υπουργεία, υπηρεσίες, σχολεία γραφεία και σύλλογοι μπορεί να κόβουν βασιλόπιτες μέχρι και τον μήνα Φεβρουάριο.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΑΜΠΙΛΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΓΑΘΟΣ

Συνταγή χριστουγεννιάτικης γαλοπούλας

ΥΛΙΚΑ

1 γαλοπούλα 3-4 κιλά—700 γραμμάρια μοσχάρισις κιμά - 2 μεγάλα κρεμμύδια τριμμένα στον τρίφτη—1 φλιτζάνι του καφέ ελαιόλαδο—1 κρασοπότηρο λευκό κρασί—1 κλα-

ράκι κανέλα—4-5 κόκκους μπαχάρι—3-4 γαρίφαλα—2 δαφνόφυλλα—1 φλιτζάνι του καφέ κονιάκ—2 κάστανα καθαρισμένα - 2 κουταλάκια της σούπας κουκουάρι—2 κουταλάκια της σούπας σταφίδες μαύρες—1

κουταλάκι της σούπας ξανθιές σταφίδες - Αλάτι, πιπέρι

Για το άλειμμα της γαλοπούλας
4 κουταλάκια της σούπας βούτυρο

(Συνέχεια στη σελίδα 23)

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Συνταγή χριστουγεννιάτικης γαλοπούλας

(Συνέχεια από τη σελίδα 22)

3 κουταλάκια της σούπας κέτσαπ—1 κουταλάκι της σούπας μέλι—1 κουταλάκι της σούπας σόγια σος—Αλάτι, πιπέρι

ΒΗΜΑΤΑ

Όταν πάρετε την γαλοπούλα σας πλύντε τη καλά με κρύο νερό, σκουπίστε την και αλατοπιπερώστε την και εσωτερικά και εξωτερικά. Βάλτε τη μέσα στο ταψί που θα ψηθεί και αρχίστε να ετοιμάζετε τη γέμιση.

Σε μια μεγάλη κατσαρόλα ζεσταίνετε το ελαιόλαδο και σοτάρετε τα δύο τριμμένα κρεμμύδια. Ρίχνετε μέσα τον κιμά και συνεχίζετε το σοτάρισμα ανακατεύοντας συνέχεια.

Ρίχνετε μέσα το κουκουνάρι, τις μαύρες σταφίδες, τις ξανθιές σταφίδες καθώς και τα καθαρισμένα κάστανα. Βάζετε μέσα το κλαράκι της κανέλας, το μπαχάρι, τα γαρίφαλα και τα δαφνόφυλλα. Ανακατεύετε καλά και συνεχίζετε το σοτάρισμα μέχρι να μωσοχμουρίσει ο τόπος.

Σβήνετε με το λευκό κρασί. Αλατοπιπερώνετε κι αφήνετε τη γέμιση να

ζώντας τη γέμιση να στοιβαχτεί καλά μέσα.

Τέλος όταν τελειώσετε το γέμισμα βουλώστε την τρυπούλα του στομαχιού με ένα πορτοκάλι.

Έπειτα αλείψτε

προσεκτικά με το μείγμα σας τη γαλοπούλα.

Ψήστε στους 180 βαθμούς αφού σκεπάσετε το ταψί με αλουμινοχαρτό, για περίπου μιάμιση ώρα. Μετά ξεσκεπάστε, αλείψτε την με το υπόλοιπο μίγμα και συνεχίστε το ψήσιμο για τουλάχιστον μιάμιση ώρα ακόμα, μέχρι να ροδίσει παντού.

Σερβίρετε σε πιατέλα ολόκληρη τη γαλοπούλα για να την κόψετε στο τραπέζι, αφού πρώτα αδειάσετε τη γέμιση σε ένα μεγάλο μπολ. Σε ένα δεύτερο, μικρότερο μπολ βάζετε τη σάλτσα που έχει μείνει στο ταψί.

Καλή επιτυχία και καλή όρεξη!!!

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΕΛΙΑΣ

Συνταγή για μελομακάρονα

Υλικά για τα μελομακάρονα

240 ml ελαιόλαδο—240 ml σπορέλαιο—χυμός από 2 πορτοκάλια—ξύσμα από 1 πορτοκάλι—150 γρ. ζάχαρη—1 κ.γ. κανέλα—120 ml κονιάκ—1 κ.γ. μπέικιν πάουντερ—1/2

κ.γ. μαγειρική σόδα—1 κιλό αλεύρι για όλες τις χρήσεις—Υλικά για το σιρόπι—700 ml νερό—500 γρ. ζάχαρη—500 γρ. μέλι—1 ξύλο κανέλας

1 φλούδα πορτοκαλιού—Άλλα υλικά

2-3 κ.σ. μέλι—250 γρ. ξηροί καρποί (όπως καρύδια, φυ-

στίκια Αιγίνης, μακαντέμια κλπ), κοπανισμένα

Εκτέλεση

1) Ξεκινάμε με το σιρόπι. Βάζουμε σε μια κατσαρόλα το νερό, τη ζάχαρη, το μέλι, το ξύλο κανέλας και τη

φλούδα πορτοκαλιού. Βράζουμε για 5-7 λεπτά, αποσύρουμε από τη φωτιά και αφήνουμε να κρυώσει.

2) Βάζουμε σε μεγάλο μπολ το ελαιόλαδο, το σπορέλαιο, το χυμό πορτοκαλιού, το ξύσμα, τη ζάχαρη, την κανέλα, το κονιάκ, το μπέικιν πάουντερ και τη μαγειρική σόδα. Ανακατεύουμε μέχρι να ομογενοποιηθεί το μείγμα.

3) Προσθέτουμε το αλεύρι σταδιακά και συνεχίζουμε το ανακάτεμα ώστε να ενσωματωθεί το αλεύρι. Σε αυτό το σημείο μπορούμε να ανακατέ-

(Συνέχεια στη σελίδα 24)

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Συνταγή για μελομακάρονα

(Συνέχεια από τη σελίδα 23)

φουμε τα υλικά με τα χέρια μας, αλλά προσέχουμε να μην παραζυμώσουμε το μείγμα.

4) Πλάθουμε μικρά μελομακάρονα και τα τοποθετούμε σε ταψί περασμένο με λαδόκολλα. Τα χαράζουμε

με πιρούνι.

5) Τα ψήνουμε σε προθερμασμένο φούρνο, στους 170°C, για 25-30 λεπτά, ή μέχρι να χρυσίσουν.

6) Όσο είναι ακόμα ζεστά τα περνάμε ανά δόσεις για 2-3 λεπτά από το κρύο σιρόπι (κι απ' τις 2 μεριές) και

τα ακουμπάμε σε πιατέλα.

7) Εάν θέλουμε τα περιχύνουμε με λίγο μέλι και τα πασπαλίζουμε με τους κοπανισμένους ξηρούς καρπούς.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!

ΑΓΓΕΛΙΚΗ- ΔΑΝΑΗ ΣΩΤΗΡΑΚΗ

Συνταγή για κουλουράκια

ΥΛΙΚΑ

3 με 4/κούπες αλεύρι—1 κουτ. μαγειρική σόδα—1/4 κουτ. Αλάτι—2 κουτ. τζίντζερ σε σκόνη—1 κουτ. κανέλα σε σκόνη—1/4 κουτ. Μοσχοκάρυδο—1 πρέζα γαρύφαλλο σε σκόνη—περίπου μισό φλιτζάνι μέλι (όχι πολύ πηχτό) - 1 μεγάλο αυγό—3/4 φλιτζάνια καστανή ζάχαρη—1 φλιτζάνι βούτυρο (εκτός ψυγείου για να είναι μαλακό)

ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Ξεκινάμε χτυπώντας το βούτυρο με τη ζάχαρη. Μόλις χτυπηθούν καλά και έχει αφρατέψει το βούτυρο, προσθέτουμε τα μυρωδικά, το αυγό και τέλος το μέλι. Μετά τα ανακατεύουμε σε μέτρια ταχύτητα μέχρι

να ανακατευτούν όλα μαζί. Μετά ανακατεύουμε το αλεύρι με το αλάτι και τη μαγειρική σόδα και σε λίγη

ώρα προσθέτουμε και το μείγμα μας. Αφού δημιουργηθεί ένα μικρό ζυμαράκι, το τυλίγουμε με μεμβράνη και το βάζουμε στο ψυγείο για ένα βράδυ. Την επόμενη μέρα ρίχνουμε λίγο αλεύρι στον πάγκο μας και ανοίγουμε την ζύμη μας σε πάχος 1 εκ., μετά φτιάχνουμε τη ζύμη

σε ανθρωπάκια και τα τοποθετούμε στο ταψί με την λαδόκολλα στον φούρνο στους 160 βαθμούς για 12 λεπτά. Όσο περιμένουμε τα Χριστουγεννιάτικα κουλουράκια μας να κρυώσουν, ξεκινάμε να χτυπάμε το γλάσο. Χτυπάμε τα ασπράδια με την άχνη ζάχαρη και μετά προσθέτουμε τα χρώματα που θέλουμε για να στολίσουμε τα κουλουράκια. Έπειτα βάζουμε σε κάθε μπολάκι και το χρώμα που προτιμάμε, για να μην γίνεται χαμός. Βέβαια, αν δε θέλουμε μπορούμε να τα διακοσμήσουμε με άσπρο γλάσο! Τα Χριστουγεννιάτικα κουλουράκια είναι έτοιμα και χαμογελαστά!

MARIA MELINA ΣΕΒΑΣΤΙΔΟΥ

Συνταγή για gingerbread cookies

ΥΛΙΚΑ

Για τα gingerbread cookies
900 γρ. αλεύρι γ.ο.χ.—2 κ.σ. κανέλα—1/2 κ.γ. μπέικιν πάουντερ—1 κ.σ. γαρίφαλο—1 κ.γ. σόδα μαγειρική—2 κ.σ. τζίντζερ, σε σκόνη—1 κ.γ. πιπέρι—1 κ.γ. αλάτι—225 γρ. βούτυρο, σε θερμοκρασία δωματίου—200 γρ. ζάχαρη καστανή—2 αβγά, μεσαία—300 γρ. μέλι—

Για το royal icing

2 ασπράδια, από μεσαία αβγά—480 γρ. ζάχαρη άχνη—35 γρ. χυμό λεμο-

νιού 1/2 κ.γ. κόκκινο χρώμα ζαχ/κης σε πάστα—1/2 κ.γ. πράσινο χρώμα ζαχ/κης σε πάστα

ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Για τα gingerbread cookies

Σε ένα μπολ βάζουμε το αλεύρι, την κανέλα, το μπέικιν πάουντερ, το γαρίφαλο, τη σόδα, το τζίντζερ, το πιπέρι, το αλάτι και ανακατεύουμε

με ένα κουτάλι. Αφήνουμε στην άκρη. Στον κάδο

του μίξερ βάζουμε το βούτυρο, τη ζάχαρη και χτυπάμε με το σύρμα σε δυνατή ταχύτητα για 5-6 λεπτά μέχρι να αφρατέψει το μείγμα.

Ανά διαστήματα σταματάμε το μί-

(Συνέχεια στη σελίδα 25)

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Συνταγή για gingerbread cookies

(Συνέχεια από τη σελίδα 24)

Ξερ, παίρνουμε το μείγμα που έχει μείνει στα τοιχώματα με μία σπάτουλα σιλικόνης με ξύλινη λαβή και συνεχίζουμε να χτυπάμε.

Προσθέτουμε ένα αυγό και μόλις απορροφηθεί τότε θα προσθέσουμε και το επόμενο. Τέλος, βάζουμε το μέλι και χτυπάμε μέχρι να ομογενοποιηθούν τα υλικά.

Στη συνέχεια, προσθέτουμε το μείγμα με τα στερεά υλικά και χτυπάμε σε χαμηλή ταχύτητα για 1-2 λεπτά.

Αφαιρούμε τον κάδο από το μίξερ και πλάθουμε για λίγο τη ζύμη με τα χέρια μας. Κόβουμε σε τέσσερα ίσα κομμάτια, τυλίγουμε σε λαδόκολλα το κάθε ένα ξεχωριστά και τα βάζουμε στο ψυγείο για 1-2 ώρες.

Προθερμαίνουμε τον φούρνο στους 180° C στον αέρα.

Αφαιρούμε τη μία ζύμη από το ψυγείο και τη μεταφέρουμε σε αλευρωμένη επιφάνεια. Πασπαλίζουμε τη ζύμη με αλεύρι και ανοίγουμε με έναν πλάστη μέχρι το πάχος της ζύμης να είναι 1-2 χιλιοστά.

Κόβουμε μπισκότα με τα χριστουγεννιάτικα κουπ πατ και μεταφέρουμε σε ταψί στρωμένο με λαδόκολλα.

Ψήνουμε για 10-12 λεπτά. Αφαιρούμε και αφήνουμε 30 λεπτά να κρυώσουν. Όταν τα αφαιρέσουμε από τον φούρνο θα είναι ακόμα μαλακά. Όση ώρα κρύνουν θα γίνονται πιο σκληρά και τραγανά.

Ακολουθούμε την ίδια διαδικασία για όλα τα ζυμάρια.

Για το royal icing

Στον κάδο του μίξερ βάζουμε τα ασπράδια και χτυπάμε για 1-2 λε-

πτά μέχρι να γίνουν μαρέγκα.

Προσθέτουμε την άχνη, αφού πρώτα την έχουμε περάσει από σίτα, τον χυμό λεμόνι και συνεχίζουμε να χτυπάμε για 1-2 λεπτά.

Χωρίζουμε σε τρία μπολ και βάζουμε στο ένα το κόκκινο χρώμα, στο δεύτερο το πράσινο χρώμα και ανακατεύουμε. Το τρίτο το αφήνουμε λευκό.

Βάζουμε κάθε μείγμα σε μία σακούλα ζαχαροπλαστικής και στολίζουμε τα μπισκότα με τα χριστουγεννιάτικα διακοσμητικά γλάσου και ζαχαρόπαστας της αρεσκείας μας.

Πασπαλίζουμε και τα αφήνουμε να στεγνώσουν.

ΜΑΙΡΗ ΚΑΡΑΔΗΜΗΤΡΗ

Πώς να φτιάξεις τον τέλειο χιονάνθρωπο

Μαζεύεις πολύ χιόνι σε ένα σημείο ώστε να είναι όλο μαζί. Πρώτα φτιάχνεις το κάτω μέρος σε σχήμα ημι-

σφαίριου, στη συνέχεια κάνεις ό,τι έκανες στο κάτω μέρος απλά σε πιο μικρό και βάζεις μερικά κουμπιά. Τέλος φτιάχνεις πάλι ένα αρκετά μικρό ημισφαίριο για κεφάλι, ένα καρτό για μύτη και ακόμα δύο κουμπιά για μάτια και τέλος βάζουμε ότι θέλουμε αρκεί να μοιάζει με στόμα.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΤΣΑΡΜΠΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΝΑΚΚΑΣ

Πώς να στολίσεις το χριστουγεννιάτικο δέντρο

Είναι πολύ βασικό αρχικά να επιλέξουμε το σωστό δέντρο όσο αφορά τον χώρο του σπιτιού μας, και φυσικά αν θα αγοράσουμε αληθινό η ψεύτικο. Για οικολογικούς λόγους σας προτείνω το ψεύτικο. Επιλέξτε κάποιο με πλούσια κλαδιά και έντονο πράσινο χρώμα που θα δείχνει εντυπωσιακό από μόνο του.

Επίσης πολύ σημαντική είναι η θέση στην οποία θα στήσουμε το δέντρο. Επιλέξτε να είναι κοντά σε πρίζα για να συνδέσετε και τα φωτάκια. Μπορείτε να το τοποθετήσετε κοντά σε παράθυρο ή σε μπαλκονόπορτα έτσι ώστε να φαίνεται έξω, εάν πάλι δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα και στον χώρο του σαλονιού σας θα είναι το ίδιο όμορφο.

Αφού έχετε ασφαλίσει το δέντρο στην βάση του, ξεκινήστε να βάζετε

τα λαμπάκια από κάτω προς τα πάνω και από το σημείο που είναι κοντά στην πρίζα. Σκεφτείτε πόσα λαμπάκια θέλετε για το δέντρο σας αν θα είναι πολύ φωτεινό ή αν θα είναι με χαμηλό φωτισμό. Προτιμήστε LED λαμπάκια που καταναλώνουν και λιγότερο ρεύμα. Στην συνέχεια διαλέξτε τις μπάλες και τηρήστε τις σωστές αναλογίες με το μέγεθος του δέντρου σας. Επιλέξτε αν θα στολίσετε το δέντρο με πολύχρωμες μπάλες η μονόχρωμες. Τοποθετήστε τις μεγάλες μπάλες στα χαμηλά κλαδιά του δέντρου και συνεχίστε με τις μικρότερες προς τα επάνω. Μην μείνετε μόνο στις μπάλες, υπάρχουν πολλά στολίδια στο εμπόριο σε διάφορα μεγέθη, σχήματα και χρώματα που μπορούν να κάνουν το δέντρο

(Συνέχεια στη σελίδα 26)

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Πώς να στολίσεις το χριστουγεννιάτικο δέντρο

(Συνέχεια από τη σελίδα 25)

σας πιο γεμάτο και εντυπωσιακό. Μην παραφορτώσετε το δέντρο σας, η υπερβολή δεν δίνει ποτέ όμορφο αποτέλεσμα. Μην ξεχάσετε

την πίσω πλευρά του και ας μη φαίνεται πολύ! Τελειοποιήστε το δέντρο σας τοποθετώντας στην κορυφή του δέντρου το πιο λαμπρό αστέρι! Αν έχετε κατοικίδια στο σπίτι φροντίστε τα καλώδια και τα πολύμπριζα να μην είναι σε σημείο προσβάσιμο από αυτό.

Τέλος μπορείτε να δώσετε

στο δέντρο σας ένα θέμα όσο αφορά το στολισμό όπως χειμωνιάτικο με λευκές μπάλες σαν χιόνι, όπως παιδικό με παιχνίδια της παιδικής σας ηλικίας ή των παιδιών σας ή ακόμα και με φωτογραφίες της οικογένειάς σας. Η επιλογή είναι δική σας και έχετε πάρα πολλές αρκεί να βάλετε όλη σας την αγάπη συνδυαστικά με την φαντασία σας!!

ΑΠΟΛΑΥΣΤΕ ΤΙΣ ΓΙΟΡΤΕΣ.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΙ ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΜΕ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΟ ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ!

Χριστουγεννιάτικες κατασκευές

1. Επάνω σε ένα ξύλο κανέλας δέστε σφιχτά και κατά μήκος χρωματιστές κορδέλες. Στο τέλος κόψτε τις άκρες λοξά για να σχηματιστεί ένα δεντράκι.

2. Φτιάξτε υπέροχα στολίδια σε διάφορα σχήματα με αλατοζύμη ή πηλό.

Υλικά: 1 κούπα αλάτι, 1 κούπα νερό και 3 κούπες αλεύρι.

Πλάθετε τη ζύμη και την χειρίζεστε όπως όταν φτιάχνετε μπισκότα. Κόβετε με κουπ-πατ σε διάφορα χριστουγεννιάτικα σχέδια και ψήνετε για 15'-20' στους 160-170 βαθμούς. Στη συνέχεια διακοσμείτε με

χρυσόσκονη. Μην ξεχάσετε να κάνετε μια τρύπα στο στολίδι σας για να περάσετε το σχοινάκι.

ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΚΑΡΑΜΠΕΛΑ

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ—ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Τα φυτά των Χριστουγέννων

Ου

Το γκι με τα αγκαθωτά πράσινα φύλλα και τους κόκκινους καρπούς, θεωρείται το άγιο φυτό των Ευρωπαίων και είναι κλασικό θέμα στις

γιορτινές κάρτες. Οι καρποί του είναι τοξικοί, και τα φύλλα του περιέχουν τεράστιες ποσότητες καφεΐνης. Στη χριστιανική παράδοση οι καρποί του συμβολίζουν το αίμα του Ιησού

Ου

και πιστεύεται ότι φύτρωνε σε κάθε

(Συνέχεια στη σελίδα 27)

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ—ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Τα φυτά των Χριστουγέννων

(Συνέχεια από τη σελίδα 26)

πατημασιά του. Η χρήση είναι σαν στολίδι του σπιτιού, θεωρείται ότι φέρνει καλοτυχία, ειρήνη και χαρά, συμβολίζοντας τον εορτασμό και την αγάπη.

Κυκλάμινο

Κυκλάμινο

Το κυκλάμινο είναι ένα από τα πιο όμορφα φυτά του χειμώνα. Αν και υπάρχουν διάφορες ποικιλίες χρωμάτων για τα Χριστούγεννα πιο δημοφιλής είναι το κόκκινο και λευκό.

Τα κυκλάμινα είναι απαιτητικά φυτά. Μισούν τη ζέση κι έχουν ανάγκη από υγρασία. Αυτός είναι κυρίως ο λόγος για τον οποίο δεν αντέχουν πολύ μέσα στα σπίτια μας. Τοποθετείστε τα λοιπόν σε δροσερό, φωτεινό σημείο, απαραίτητως μα-

κριά από τις ακτίνες του ήλιου και φροντίστε ο χώρος να έχει αρκετή υγρασία.

Αλεξανδρινό

Οι περισσότεροι θεωρούν ότι το Αλεξανδρινό είναι φυτό για μία μόνο χρονιά, με την κατάλληλη φροντίδα μπορεί να ζήσει και να ανθίζει για αρκετά χρόνια.

Τα αλεξανδρινά είναι χαρακτηριστικά από το χρώμα των φύλλων που τριγυρίζουν τα μικροσκοπικά της

Αλεξανδρινό

λουλουδάκια στο κέντρο, φύλλα που συνήθως είναι κόκκινα, αλλά και λευκά ή ροζ. Το ύψος τους ξεκινά από τα 15 εκατοστά και μπορούν εύκολα να ξεπεράσουν το ένα μέτρο

κάτω από τις κατάλληλες συνθήκες.

Αστέρι της Βηθλεέμ

Το Αστέρι της Βηθλεέμ, είναι ένα

Αστέρι της Βηθλεέμ

χαμηλό φυτό, που ανθίζει στην περιοχή της Μεσογείου αλλά και στη βόρεια Αμερική καλλιεργούμενο σε κήπους. Το φυτό έχει σκληρά φύλλα, που μοιάζουν με γρασίδι και άνθη που στο πίσω μέρος τους στιγματίζονται με πράσινο χρώμα. Εξαπλώνεται εύκολα όπως τα αγριόχορτα. Αν και τα φρέσκα φυτά είναι δηλητηριώδη, οι

βολβοί μαγειρεύονταν και χρησιμοποιούνταν σαν τρόφιμο σε παλιότερες εποχές. Το άνθος έχει συνδεθεί με το άστρο που οδήγησε τους «μάγους» στη φάτνη (αστέρι της Βηθλεέμ).

ΜΑΡΙΕΝΑ ΚΑΡΑΜΠΕΛΑ

Το ρόδι

Το ρόδι ονομάζεται από πολλούς «κόκκινος χρυσός», αφού έχει υψηλή διατροφική αξία. Το ρόδι είναι ένα φρούτο με σημαντικές θεραπευ-

τικές ιδιότητες. Πρόσφατες μελέτες αποδεικνύουν ένα ευρύ φάσμα ισχυρών αντιοξειδωτικών και αντικαρκινικών ιδιοτήτων. Είναι πλούσιο σε βιταμίνες Α, C και Ε, σε πληθώρα μεταλλικών στοιχείων (ασβέστιο,

σίδηρος, μαγνήσιο, φώσφορος, κάλιο, ψευδάργυρος, σελήνιο), σε υδάνθρακες και σε φυτικές ίνες. Ένα μόνο ρόδι μπορεί να καλύψει το

40% της ποσότητας σε βιταμίνη C και το 25% της ποσότητας σε φυλλικό οξύ που έχει καθημερινά ανάγκη ένας ενήλικας. Περιέχει επίσης ψηλές ποσότητες φυτικών ινών ενώ είναι χαμηλής περιεκτικότητας σε θερμίδες. Οι ευεργετικές ιδιότητες του ροδιού οφείλονται στην υψηλή συγκέντρωση φαινολών που περιέχει, αφού είναι μεγαλύτερη από αυτή του κόκκινου κρασιού, των μύρτιλλων και του πορτοκαλιού.

ΙΛΕΑΝΑ ΓΕΡΟΥΜΑΤΟΥ

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ—ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Φρούτα και Λαχανικά του χειμώνα

ΦΡΟΥΤΑ

Το μήλο είναι πλούσιο σε φυτικές ίνες, βιταμίνες και συμβάλλει στην ομαλή λειτουργία του πεπτικού συστήματος. Έχει αντιοξειδωτικές ιδιότητες, και πλούσια αντιγηραντική δράση.

Το ακτινίδιο είναι ένα φρούτο πλούσιο σε βιταμίνη C, φώσφορο, κάλιο, μαγνήσιο και φυτικές ίνες. Συμβάλλει στην αντιμικροβιακή προστασία του οργανισμού, ενώ

βοηθά στην πέψη και στη σωστή λειτουργία του πεπτικού συστήματος. Όσα άτομα πάσχουν από κάποια πάθηση του εντέρου καλό θα ήταν να το αποφεύγουν.

Το ρόδι είναι από τα πιο γευστικά φρούτα του φθινοπώρου και του χειμώνα. Είναι πλούσιο σε βιταμίνες, φυλλικό οξύ και σίδηρο. Έχει σημαντική αντιοξειδωτική δράση, αποτοξινώνει τον οργανισμό και προστατεύει την καρδιά.

Το πορτοκάλι είναι το φρούτο με τη μεγαλύτερη κατανάλωση. Είναι πολύ πλούσιο σε βιταμίνη C, Β-καροτίνη, κάλιο και φυλλικό οξύ. Το πορτοκάλι συμβάλλει στην καλή υγεία του σώ-

ματος, του ανοσοποιητικού συστήματος και του πεπτικού συστήματος.

Τα μανταρίνια είναι πλούσια πηγή

βιταμίνης Α και καροτένιου που συμβάλλουν στη σωστή ανάπτυξη των δοντιών και των οστών και συμμετέχουν στο σχηματισμό της ροδοψίνης, μιας χρωστικής με ιδιαίτερα ευεργετική επίδραση στην όραση.

ΛΑΧΑΝΙΚΑ

Τα ραπανάκια είναι πλούσια σε βιταμίνες Β και C, καθώς και κάλιο. Η πικρή γεύση τους αποδίδεται σε μια ειδική ομάδα θειούχων ενώσεων που ονομάζονται ισοθειοκυανικά, τα οποία έχουν συνδεθεί με πολλά οφέλη για την υγεία. Αυτές οι ισχυρές φυτικές ενώσεις δρουν ως αντιοξειδωτικά μέσα στο σώμα, βοηθώντας

στη διατήρηση του ελέγχου της φλεγμονής.

Το καρτό είναι πλούσιο σε αντιοξειδωτικά συστατικά, προβιταμίνη Α (το ονομάζουμε και β-καροτένιο και ίνες. Προσφέρει οφέλη στην όραση μας, καρδιαγγειακή προστασία.

Το κουνουπίδι είναι καλή πηγή βιταμίνης C, Κ, φολικού οξέος και φυτικών ινών. Ανήκει στα κραμβοειδή λαχανικά, μαζί με το μπρόκολο.

Το μπρόκολο είναι λαχανικό με εξαιρετικά ευεργετικές ιδιότητες λόγω των βιταμινών Α, Ε και C, που περιέχει καθώς και του υψηλού ασβεστίου. Έχει ισχυρή αντιγηραντική δράση, προσφέρει τόνωση του ανοσοποιητικού συστήματος και καλύτερη εντερική λειτουργία.

Τα πράσα ανήκουν στην ίδια οικογένεια με το σκόρδο και τα κρεμμύδια, και έχουν πολλά από τις ίδια υγιή οφέλη. Είναι πλούσια σε μαγγάνιο, βιταμίνη C, σίδηρο, φυλλικό οξύ και βιταμίνη Β6.

ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΚΑΡΑΜΠΕΛΑ
ΓΕΩΡΓΙΑ ΛΙΟΓΛΟΥ

Οι ξηροί καρποί

Οι ξηροί καρποί είναι απαραίτητοι για την υγεία του ανθρώπου και πρέπει να τους καταναλώνουμε 2-3 φορές την εβδομάδα. Κάποιοι από τους ξηρούς καρπούς είναι οι εξής:

Φιστίκια: Τα φιστίκια υγιεινά και ταυτόχρονα πολύ νόστιμα. Συνδυά-

ζονται υπέροχα με μια ταινία στον καναπέ και αντικαθιστούν τα πατάκια και τα γαριδάκια. Τα ανάλατα φιστίκια μας κάνουν καλό επειδή είναι πλούσια σε βιοτίνη, πρωτεΐνες και ανόργανα άλατα. Καταναλώνονται καβουρδισμένα, με ή χωρίς αλάτι καθώς και νωπά είτε νωπά

ανάλατα. Χρησιμοποιούνται και στη ζαχαροπλαστική.

Αμύγδαλα: Τα αμύγδαλα είναι γλυκά και ταιριάζουν με αρκετές άλλες τροφές όπως το γιαούρτι με μέλι και κανέλα. Είναι μία πολύ καλή επιλογή αντί για σοκολάτα. Τα αμύγδαλα

(Συνέχεια στη σελίδα 29)

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ—ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οι Ξηροί καρποί

(Συνέχεια από τη σελίδα 28)

περιέχουν 25-40% αμυγδαλέλαιο, που χρησιμοποιείται στη φαρμακοποιία, την κοσμετολογία και στην αρωματοποιία. Σε πολλά κράτη τα αμύγδαλα χρησιμοποιούνται για την ίαση από νευρικές και διατροφικές ανωμαλίες καθώς και για την πρόληψη του καρκίνου. Σε ορισμένες χώρες η αμυγδαλιά-νάνος καλλιεργείται και ως διακοσμητικό φυτό.

Φουντούκια: Οι φουντουκίες είναι αυτοφυείς και άγριες ή καλλιεργούνται, για τους νόστιμους καρπούς τους τα φουντούκια. Το φουντούκι έχει στρογγυλό σχήμα με γωνίες και φέρει περίβλημα το οποίο βγαίνει

εύκολα και σκληρό περικάρπιο. θα-

μώδεις ποικιλίες. Αναπτύσσεται σχετικά γρήγορα και προτιμά τα υγρά και δροσερά μέρη. Οι ανοιξιάτικοι παγετοί μπορούν να βλάψουν τα άνθη της. Στο έδαφος δεν έχει ιδιαίτερες προτιμήσεις, ευδοκimei σε όλους τους τύπους εδαφών. Η συγκομιδή γίνεται όταν τα φουντούκια παίρνουν χρώμα καστανό. Στη συνέχεια αφαιρούνται τα περιβλήματα

τους και τοποθετούνται σε ειδικούς κλιβάνους για να ξηραθούν. Έπειτα, διοχετεύονται σε ειδικά μηχανήματα για το σπάσιμο του κελύφους, τους σπαστήρες φουντουκιών.

Καρύδια: Καρύδι ονομάζεται ο καρπός της καρυδιάς. Το εσωτερικό του καρυδιού, η καρυδόψιχα, αποτελείται από δύο μεγάλες κοτυληδόνες οι οποίες περιβάλλονται από ένα λεπτό σπερματικό περίβλημα. Η καρυδόψιχα τρώγεται σκέτη ως ξηρός καρπός, χρησιμοποιείται στη ζαχαροπλαστική, στη μαγειρική και τρώγεται με μέλι. Το χλωρό καρύδι γίνεται γλυκό του κουταλιού.

ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΥ

Η στέβια

Η στέβια είναι ένα φυτό με προέλευση από τη Βραζιλία και την Παραγουάη. Περιέχει μια ουσία η οποία ονομάζεται στεβιόζη ή στεβιόλη έχει μεγαλύτερη γλυκαντική δύναμη από ότι η ζάχαρη.

Σήμερα, χρησιμοποιείται παγκοσμίως για την υποκατάσταση της ζάχαρης σε αναψυκτικά και τροφές αποτελώντας ένα σημαντικό βοήθημα περιορισμού των θερμίδων. Διατίθεται σε σκόνη και σε υγρή μορφή αλλά η γεύση της δεν αρέσει σε

όλους τους ανθρώπους.

Μπορεί η στέβια να είναι φυτό, αλλά ορισμένες φορές η επεξεργασία στην οποία υποβάλλεται προκειμένου να διατηρηθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα στο ράφι του καταστήματος και τους σπιτιού σας, κάνει το τελικό προϊόν να περιέχει πολλές επιπλέον ουσίες (πρόσθετα).

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΚΑΤΣΙΚΑ

Χειμερία Νάρκη

Κατά τη διάρκεια του χειμώνα, όταν η θερμοκρασία πέφτει πάρα πολύ, κάποια ζώα δεν αντέχουν το κρύο και ταυτόχρονα δυσκολεύονται στο να βρουν τροφή. Για να μπορέσουν να επιβιώσουν, πέφτουν σε χειμερία νάρκη, δηλαδή σε μία κατάσταση βαθύ ύπνου. Κατά τη χειμερία νάρκη η θερμοκρασία του σώματος των

ζώων μειώνεται αισθητά και οι χτύποι της καρδιάς τους όπως και η αναπνοή τους, επιβραδύνονται τόσο πολύ που μοιάζουν με πεθαμένα.

Για να πέσουν τα ζώα σε χειμερία νάρκη πρέπει πρώτα να προετοιμαστούν, δηλαδή να τραφούν καλά, αλλά και να ετοιμάσουν τις φωλιές τους. Κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας τα ζώα τρώνε περισσότερα τρόφιμα από τα συνηθισμένα. Οι οργανισμοί τους θα ζήσουν από το λίπος των σωμάτων τους, αφού αυτά θα κοιμούνται. Το ζώο θα καταναλώσει το λίπος που αποθηκεύει στο σώμα του και δεν πρέπει να χάσει οποιοδήποτε μυ. Τα ζώα επίσης, φτιάχνουν τις χειμερινές φωλιές, τα κρησφύγετα και τα λαγούμια τους. Τα διαφορετικά είδη ζώων πέφτουν σε χειμερία νάρκη στα διαφορετικά είδη φωλιάς. Όταν πέφτουν σε χειμερία νάρκη και οι ορ-

(Συνέχεια στη σελίδα 30)

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ—ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Χειμερία Νάρκη

(Συνέχεια από τη σελίδα 29)

γανισμοί τους επιβραδύνουν, οι εχθροί τους μπορούν να τους κάνουν μεγαλύτερο κακό. Προσπαθούν να επιλέξουν την ασφαλέστερη θέση,

για να περάσουν το χειμώνα μακριά από αυτούς τους εχθρούς.

Ζώα που πέφτουν σε χειμερία νάρκη είναι η αρκούδα, τα φίδια, τα σαλιγκάρια, οι σαύρες, οι

κάστορες, οι βάτραχοι, οι νυχτερίδες, τα ποντίκια, οι σκίουροι, οι σκαντζόχοιροι, οι χελώνες και πολλά άλλα.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

Τα ζώα των πολικών περιοχών

Βόρεια πολική ζώνη

Πολική αρκούδα

Οι πολικές αρκούδες είναι τα ισχυρότερα και πιο επικίνδυνα ζώα σε ολόκληρο τον βόρειο πόλο. Είναι μοναχικά, ευφυή και πολύ προστατευτικά με τα μικρά τους ζώα, που γεννιούνται κατά τη διάρκεια της περιόδου νάρκης των γονιών. Τρώνε ταράνδους, φώκιες άλλα θηλαστικά. Είναι είδος υπό εξαφάνιση λόγω της τήξης του πάγου που αποτελεί το οικοσύστημα τους, αλλά και λόγω του κυνηγιού από τον άνθρωπο.

Γροιλανδική φώκια

Οι φώκιες είναι ζώα που ζουν σε ομάδες και τρέφονται με ψάρια και οστρακοειδή. Επιπλέον, αυτά τα θηλαστικά, μπορούν να βουτήξουν στο νερό έως 60 μέτρα βάθος και να παραμείνουν για 15 λεπτά. Μπορούν να ζυγίζουν μεταξύ 400 και 800 κιλών, και να φτάσουν τα 50 χλμ. την ώρα κολυμπώντας. Ζουν έως 50 χρόνια.

Μεγάπτερη φάλαινα

Οι φάλαινες και οι μεγάπτερες φάλαινες που είναι τα μεγαλύτερα θηλαστικά στην Αρκτική. Δυστυχώς

απειλούνται από τον άνθρωπο. Έχει μήκος περίπου 14 μέτρων και βάρος περίπου 36 τόνους. Είναι ένα πολύ κοινωνικό ζώο και τρέφεται με ψάρια.

Θαλάσσιος ίππος

Είναι ημι-υδρόβιο ζώο, που ζει στις θάλασσες και στις όχθες της Αρκτικής. Έχει μια περίεργη εμφάνιση με μεγάλους κυνόδοντες, που φτάνουν το 1 μέτρο. Έχει πολύ παχύ δέρμα και το βάρος του κυμαίνεται μεταξύ 800 και 1700 kg στους αρσενικούς και μεταξύ 400 και 1250 στους θηλυκούς ίππους.

Αρκτική αλεπού

Είναι εκπληκτικά όμορφη, με λευκό τρίχωμα και κοινωνική. Έχει μακριά αυτιά και μύτη. Είναι νυχτερινό ζώο, με ακοή και όσφρηση πολύ δυνατές. Τρώει φώκιες (οι πολικές αρκούδες συχνά τις κυνηγούν αλλά δεν τις καταναλώνουν καθόλου) και ψάρια. Έτσι εντοπίζει την τροφή κάτω από

τον πάγο.

Νότια πολική ζώνη—Ανταρκτική

Διάφορα είδη ασπόνδυλων, όπως τα ακάρεα, επιβιώνουν στο εχθρικό περιβάλλον της Ανταρκτικής, την

ίδια ώρα που η μικροβιακή ζωή ανθεί στις λίμνες. Η πανίδα είναι ωστόσο περιορισμένη και τείνει να προσκολλάται στη στεριά, καθώς εκεί βρίσκει καταφύγιο από τους ανέμους και την ξηρασία. Η ζωή είναι σαφώς πλουσιότερη στα νησάκια κάτω από την Ανταρκτική και στα βάθη της θάλασσας φυσικά, καθώς ο πάγος λειτουργεί ως μονωτικό και εγγυάται τη μακροήμερευση της θαλάσσιας ζωής. Πιγκουίνοι, φώκιες, θαλάσσια λιοντάρια, φάλαινες, καλαμάρια κ.ά. είναι μερικά μόνο από τα ζώα που ευημερούν στο αρκτικό περιβάλλον της ηπείρου, την ίδια ώρα που και πολλά πουλιά βρίσκουν τρόπο να ζουν εδώ (όπως τα άλμπατρος)...

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΡΑΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ—ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Το Tesla Cybertruck

Το Tesla Cybertruck είναι ένα επερχόμενο ηλεκτροκίνητο pick-up αυτοκίνητο εξαιρετικά μεγάλων διαστάσεων, από την αμερικανική αυτοκινητοβιομηχανία Tesla, inc. και με συνολικό μήκος κοντά στα 6 μέτρα. Το Cybertruck αποκαλύφθηκε στις 21 Νοεμβρίου 2019 στο Tesla Design Center δίπλα από τα κεντρικά της Space X, με τις πρώτες παραδόσεις να ξεκινάνε στα τέλη του 2021.

Όλα τα μοντέλα του Cybertruck θα έχουν αυτόματη αερο-ανάρτηση, μετασχηματιστές 110 και 220 βολτ για την χρήση ηλεκτρικών εργαλείων και κομπρεσέρ αέρος για την χρήση

Το εξωτερικό του θα κατασκευάζεται από ανοξείδωτο ατσάλι και θα είναι αλεξί-σφαιρο σε σφαίρες 9 χιλιοστών.

εργαλείων αέρος. Ακόμα, όλα τα μοντέλα θα έχουν στάνταρ το Tesla Autopilot που θα επιτρέπει στο όχημα να οδηγεί ημι-αυτόματα.

Το Cybertruck θα έχει αυτονομία από 400+ μέχρι 800+ χιλιόμετρα ανάλογα με το μοντέλο.

Ακόμα η Tesla θα διαθέτει διάφορα αξεσουάρ για το Cybertruck όπως ηλιακά πάνελ του θα τοποθετούνται πάνω από την καρότσα και θα προσφέρουν έξτρα 24 χιλιόμετρα αυτονομίας την ημέρα.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΝΑΚΚΑΣ

Ferrari

488 pista

F40

458 speciale

laferrari

ΣΠΥΡΟΣ ΣΙΔΕΡΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ—ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Προσθήκη κίνησης στο Powerpoint

Προσθήκη κινήσεων σε κείμενο, εικόνες, σχήματα και άλλα στην παρουσίασή σας

Επιλέξτε το αντικείμενο ή το κείμενο στο οποίο θέλετε να προσθέσετε κίνηση.

Επιλέξτε Κινήσεις και επιλέξτε ένα εφέ κίνησης.

Επιλέξτε Επιλογές εφέ και επιλέξτε ένα εφέ.

Διαχείριση κινήσεων και εφέ

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι για να ξεκινήσετε εφέ κίνησης στην παρουσίασή σας:

Με κλικ: Ξεκινήστε ένα εφέ κίνησης όταν κάνετε κλικ σε μια διαφάνεια.

Με το Προηγούμενο: Πραγματοποιήστε αναπαραγωγή ενός εφέ κίνησης ταυτόχρονα με το προηγούμενο εφέ κίνησης στην ακολουθία σας.

Μετά το Προηγούμενο: Ξεκινήστε ένα εφέ κίνησης αμέσως μόλις συμβεί το προηγούμενο.

Διάρκεια: Αυξήστε ή μειώστε τη διάρκεια ενός εφέ.

Καθυστέρηση: Προσθήκη χρόνου πριν από την εκτέλεση ενός εφέ.

Προσθήκη περισσότερων εφέ σε ένα εφέ κίνησης

Επιλέξτε ένα αντικείμενο ή κείμενο με ένα εφέ κίνησης.

Επιλέξτε Προσθήκη κίνησης και

επιλέξτε ένα εφέ κίνησης.

Αλλαγή της σειράς των εφέ κίνησης

Επιλέξτε έναν δείκτη κίνησης.

Ορίστε την επιλογή που θέλετε:

Μετακίνηση νωρίτερα: Κάντε ένα εφέ κίνησης να εμφανιστεί νωρίτερα στην ακολουθία.

Μετακίνηση αργότερα: Κάντε ένα εφέ κίνησης να συμβεί αργότερα στην ακολουθία.

Προσθήκη κίνησης σε ομαδοποιημένα αντικείμενα

Μπορείτε να προσθέσετε ένα εφέ κίνησης σε ομαδοποιημένα αντικείμενα, κείμενο και άλλα.

Πατήστε το πλήκτρο Ctrl και επιλέξτε τα αντικείμενα που θέλετε.

Επιλέξτε Μορφοποίηση > Ομαδοποίηση > Ομαδοποίηση για να ομαδοποιήσετε τα αντικείμενα.

Επιλέξτε Κινήσεις και επιλέξτε ένα εφέ κίνησης.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΒΙΒΛΙΑ—ΤΑΙΝΙΕΣ

Η απόδραση του παππού

Προτείνω το βιβλίο «Η μεγάλη απόδραση του παππού» του Ντέιβιντ Ουάλιαμς. Πρόκειται για έναν παππού που πριν από πολλά χρόνια ήταν πιλότος στην πολεμική αεροπορία στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Πετούσε ένα Spitfire και ήταν άφταστος! Αλλά όταν τον στέλνουν στο γηροκομείο Πύργοι του Λυκόφωτος, που το διευθύνει ο στριμμένος κύριος Σουάιν, ο παππούς και ο εγγονός του, ο Τζακ, δεν έχουν άλλη επιλογή παρά να καταστρώσουν μια *τολμηρή απόδραση*.

Δεν ξέρουν όμως ότι ο σατανικός διευθυντής τους έχει πάρει χαμπάρι... Πρόκειται για ένα πολύ διασκεδαστικό βιβλίο, με πολύ χιούμορ, πολλή περιπέτεια, αγωνία, έντονη δράση, αλλά και συγκίνηση. Επίσης

έχει πολύ αστεία σκιστάκια. Το προτείνω γιατί έχει πολλές ανατροπές και κρατάει αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη μέχρι την τελευταία στιγμή.

ΑΚΗΣ ΜΙΣΙΧΡΟΝΗΣ

Ο μικρός Νικόλας σε νέες

Ένα από τα βιβλία που διάβασα και με εντυπωσίασε ήταν το βιβλίο που δανείστηκα από τη δανειστική βιβλιοθήκη του σχολείου μας, «ο μικρός Νικόλας σε νέες περιπέτειες».

Το βιβλίο αυτό, αφορά τον Νικόλα, ένα αγόρι το οποίο μαζί με τους φίλους του (τον Ασλέστ, τον Εντ, τον Ζοφρουά, τον Ιωακείμ, τον Μεξάν, τον Κλοτέρ και τον Ρούφους), μπλέκουν σε πολλές ξεκαρδιστικές περιπέτειες εξαιτίας της μεγάλης περιέργειάς τους.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΣΑΚΑΡΔΑΝΟΥ

BIBLIA—ΤΑΙΝΙΕΣ

Home Alone

Το Μόνος στο σπίτι είναι αμερικανική Χριστουγεννιάτικη κωμική ταινία που κυκλοφόρησε στις 16 Νοεμβρίου 1990.

Μια πολυμελής οικογένεια που πρόκειται να ταξιδέψει στο Παρίσι για τις διακοπές των Χριστουγέννων, διακατέχεται από υπερβολικό άγχος την ημέρα της αναχώρησης, με αποτέλεσμα ένα από τα μέλη της, ο 8χρονος Κέβιν Μακ Κάλιστερ, να

μείνει πίσω. Ο μικρός Κέβιν βρίσκεται ξαφνικά ολομόναχος στο σπίτι και έρχεται αντιμέτωπος με δύο λωποδύτες που σχεδιάζουν να το ληστέψουν! Όμως, χάρη στην παιδική του εφευρετικότητα, το θάρρος και τη φαντασία του, καταφέρνει να τους κατατροπώσει...

ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΚΑΡΑΜΠΕΛΑ
ΓΕΩΡΓΙΑ ΛΙΛΟΓΛΟΥ

Grinch

Ο Γκρίντς, ζει μοναχικά μέσα σε μια σπηλιά με μόνη συντροφιά τον πιστό του σκύλο Μαξ. Εφοδιασμένος με εφευρέσεις και αντικείμενα για τις καθημερινές ανάγκες του, ο Γκρίντς βλέπει τους γείτονές του στο Χούβιλ μόνο όταν του τελειώσουν τα τρόφιμα.

Κάθε χρόνο τα Χριστούγεννα, οι κάτοικοι του Χούβιλ τού χαλάνε την ήρεμη μοναχικότητά του, με τους όλο και πιο μεγάλους, όλο και πιο φωτεινούς, όλο και πιο δυνατούς εορτασμούς τους. Όταν δηλώνουν πως θα κάνουν τα φετινά Χριστούγεννα 3 φορές πιο μεγάλα, ο Γκρίντς συνειδητοποιεί ότι υπάρχει μόνο ένας τρόπος να ξανακερδίσει την ηρεμία του: Αποφασίζει να ντυθεί Άγιος Βασίλης και παρέα με τον

Μάξ και έναν τάρανδο, να κλέψει τα Χριστούγεννα! Στο μεταξύ, κάτω στο Χούβιλ, η Σίντι-Λου, ένα κορίτσι που λατρεύει τα Χριστούγεννα, σχεδιάζει με τους φίλους της να παγιδεύσει τον Άγιο Βασίλη, έτσι ώστε να τον ευχαριστήσει που βοηθάει την μητέρα της να τα βγάλει πέρα.

Καθώς πλησιάζουν τα Χριστούγεννα, ωστόσο, η καλοσύνη της οδεύει σε σύγκρουση με τον κατεργάρη Γκρίντς. Θα καταφέρει η Σίντι-Λου να γνωρίσει τον Άγιο Βασίλη; Θα καταφέρει ο Γκρίντς να αναγκάσει τους κατοίκους του χωριού να σταματήσουν τους εορτασμούς μια και καλή;

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΝΑΚΚΑΣ
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

Ήξερες ότι... ;

Ήξερες ότι...?

Ένα παιδί 4 ετών κάνει περίπου 400 ερωτήσεις την ημέρα.

Το μέλι χρησιμοποιείται σαν βάση για την κατασκευή των μπαλακιών του γκολφ.

Όι Κινέζοι αριστοκράτες, αντί για μπανιέρες χρησιμοποιούσαν γιγάτια όστρακα.

Τα δακτυλικά αποτυπώματα του κοάλα είναι ακριβώς σαν τα ανθρώπινα.

Το έντομο που είναι υπεύθυνο για τους περισσότερους θανάτους παγκοσμίως είναι το κουνούπι.

Ένα ποντίκι αντέχει περισσότερο καιρό χωρίς νερό απ' ό τι μια καμήλα.

(Συνέχεια στη σελίδα 34)

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

Ήξερες ότι... ;

(Συνέχεια από τη σελίδα 33)

Όταν ένα άγαλμα αναπαριστά πολεμιστή σε άλογο με υψωμένα τα δυο πόδια (τα μπροστινά εννοείται) σημαίνει ότι ο πολεμιστής πέθανε στη μάχη. Εάν έχει το ένα πόδι σηκωμένο, σημαίνει ότι πέθανε πιο μετά αλλά εξαιτίας των πληγών της μάχης και αν δεν έχει σηκωμένο κανένα πόδι, ότι πέθανε από άλλη αιτία πλην μάχης.

Το ζώο με τον μεγαλύτερο εγκέφαλο, συγκριτικά με το υπόλοιπο σώμα του, είναι το μурμήγκι.

Την ηλεκτρική καρέκλα εφηύρε ένας οδοντίατρος.

Το μέλι είναι το μόνο τρόφιμο που δεν χαλάει. Βρέθηκε μέλι στους τάφους των Αιγυπτίων Φαραώ, το οποίο δοκίμασαν οι αρχαιολόγοι και δήλωσαν ότι ήταν βρώσιμο.

Η σουπιά μπορεί να καταβροχθίσει τον εαυτό της.

Το 11% των ανθρώπων είναι αριστερόχειρες.

Η ζέβρα έχει λευκές λουρίδες, όχι μαύρες.

Το ζεστό νερό είναι πιο βαρύ από το κρύο.

Τα δελφίνια κοιμούνται με τα μάτια ανοιχτά.

Το 97% του νερού στη Γη δεν είναι πόσιμο.

Οι μαύρες γάτες θεωρούνται κακή τύχη στην Ελλάδα, αλλά καλή τύχη στην Ιαπωνία.

Τον Αύγουστο γεννιούνται τα περισσότερα παιδιά.

Αν το φαγητό δεν αναμειχθεί με σάλιο δεν έχει καθόλου γεύση.

Ο μέσος άνθρωπος χρειάζεται 7 λεπτά για να τον πάρει ο ύπνος.

Μια αρκούδα έχει 42 δόντια.

Το 25% του πληθυσμού της Ινδίας με το υψηλότερο IQ είναι μεγαλύτερο από τον συνολικό πληθυσμό των Η.Π.Α.

Τα περισσότερα lipstick περιέχουν λέπια ψαριών.

Υπάρχουν περισσότερα κοτόπουλα από ό,τι άνθρωποι στον κόσμο.

Οι γάτες μπορούν να βγάλουν 100 φωνητικούς ήχους, ενώ τα σκυλιά 10.

Κεραυνοί χτυπούν τον κόσμο 8 εκατ. φορές την ημέρα.

Οι άνθρωποι δεν φτερνίζονται όταν κοιμούνται.

Περίπου οι μισοί κάτοικοι του Μανχάταν, ζουν μόνοι.

Οι γυναίκες ανοιγοκλείνουν τα μάτια διπλάσιες φορές από τους άνδρες.

Το μεγαλύτερο ζώο που έζησε ποτέ, ζει ακόμα και είναι η γαλάζια φάλαινα.

Μόλις το 20% των Αμερικανών έχει διαβατήριο.

Περίπου 1 στους 500 ανθρώπους έχει ένα έξτρα πλευρό.

Το 85% της ζωής στον πλανήτη βρίσκεται στον ωκεανό.

Το αίμα του αστακού είναι διάφανο αλλά όταν εκτεθεί στο οξυγόνο γίνεται μπλε.

Η μεγαλύτερη πτήση κοτόπουλου που έχει καταγραφεί ήταν 13 δευτερόλεπτα.

Τα πουλιά χρειάζονται τη βαρύτητα για να καταπιούν.

ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΥ

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

FORTNITE

Όλοι ξέρουμε τι είναι το fortnite αλλά κάποιοι μεγαλύτεροι από εμάς μπορεί να μην γνωρίζουν.

Το fortnite δημιουργήθηκε το 2011 από τον Ντάρρεν Σούγκ .Αρχίζοντας με την πρώτη εποχή η αλλιώς season 1.

Στην συνέχεια το παιχνίδι άρχισε και γινόταν πολύ διάσημο λόγω

τον γραφικών του και τον απίστευτο μεγάλο χώρο για να πολεμήσεις.

Στο παιχνίδι αυτό έχεις ένα χαρακτήρα τον οποίο τον κουνάς για να προχωρήσει, να κοιτάει αλλού, να παίρνεις πράγματα από το έδαφος και διάφορα άλλα.

Σήμερα το παιχνίδι έχει φτάσει στη season 10 ενθουσιάζοντας

τους φίλους του αλλά και την Epic games η οποία κανονίζει όλες τις αναβαθμίσεις με εκατομμύρια χρήστες να την ακολουθούν αυξάνοντας με μεγάλη ταχύτητα τα έσοδα της!

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

SUDOKU

5	3			7				
6			1	9	5			
	9	8					6	
8				6				3
4			8		3			1
7				2				6
	6						2	8
			4	1	9			5
				8			7	9

			1	6				
		5			7	6		
		3						2
4	2			5				6
			2		1			
	1			9			7	4
	8						5	
		4	6				3	
				2	9			

Χριστουγεννιάτικο Κρυπτόλεξο

A	I	B	A	Σ	I	Λ	H	Σ	T
T	T	Γ	Ξ	Ψ	Ω	N	A	T	A
E	P	O	Y	N	T	O	Λ	Φ	P
Γ	K	P	I	N	T	Σ	Ξ	A	A
A	H	K	Δ	Λ	Θ	A	Σ	A	N
O	Γ	Φ	Ω	T	N	Y	T	Φ	Δ
M	E	E	P	A	P	Ξ	Y	Γ	O
E	P	P	A	Σ	Δ	Σ	Φ	Ξ	Σ

								1	
								2	3
		4			5				
			1						
				3			6		
		7					5	8	
				6	7				
	1				4				
5	2								

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΝΑΚΚΑΣ
ΝΙΚΟΛΑΣ ΤΣΑΡΜΠΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΑΛΕΝΤΙΝΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

Σπαζοκεφαλιές

Γεμίζουμε ένα ποτήρι με νερό. Τι θα συμβεί πρώτα;

A) Το ποτήρι θα είναι κατά το 1/4 άδειο.

B) Το ποτήρι θα είναι κατά τα 2/3 άδειο.

Απ: Το Β

Τι υπάρχει 3 φορές στο δευτερόλεπτο, 1 στο λεπτό και καμία στον αιώνα;

Απ: Το «3»

Ο Γιάννης είναι παγιδευμένος σε ένα δωμάτιο με μία καρέκλα και με ένα τραπεζάκι. Εκεί υπάρχει: μια τρύπα στο ταβάνι (12 εκατοστά σε διάμετρο) και δύο πόρτες. Στην πρώτη πόρτα υπάρχει ένα λιοντάρι που έχει

να φάει μια-δυο μέρες και στη δεύτερη ένα γυάλινο τούνελ που μεγαθύνει το φως του ήλιου, και δημιουργεί μια τόσο υψηλή θερμοκρασία που ακόμα και το άνοιγμα της πόρτας θα μπορούσε να σκοτώσει τον Γιάννη. Πώς θα ξεφύγει;

Απ: Ο Γιάννης θα ανοίξει την πόρτα που έχει το λιοντάρι και θα φάει το λιοντάρι.

Όσο και να πεινάει ένας κάτοικος της Αρκτικής δεν θα φάει ποτέ του αυγό πιγκουίνου. Γιατί;

Απ: Ο πιγκουίνος είναι αρσενικό.

Ανέκδοτα

ΕΡΩΤΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ

Δάσκαλος: "Για πες μου Γιώργο, πόσο κάνει 8-8;"

Γιώργος: "Δεν ξέρω κύριε."

Δάσκαλος: "Για σκέψου λίγο. Αν έχω 8 κεράσια και φάω και τα 8 τι θα μου μείνουν;"

Γιώργος: "Τα κουκούτσια κύριε!"

Ο ΤΟΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΜΠΟΜΠΟΣ

Ο Τοτός και ο Μπόμπος εξετάζονται από το δάσκαλο τους. Ο Μπόμπος βγάζει από την αίθουσα και λέει στον Τοτό:

- "Η πρώτη απάντηση είναι 1821, η δεύτερη Θεόδωρος Κολοκοτρώνης και η τρίτη δεν ξέρουμε ερευνάται ακόμα."

Μπαίνει στην αίθουσα ο Τοτός και τον ρωτά ο δάσκαλος:

- "Πότε γεννήθηκες;"

- "Το 1821!"

- "Πως σε λένε;"

- "Θεόδωρο Κολοκοτρώνη!"

- "Μα καλά τι λες, τρελάθηκες;"

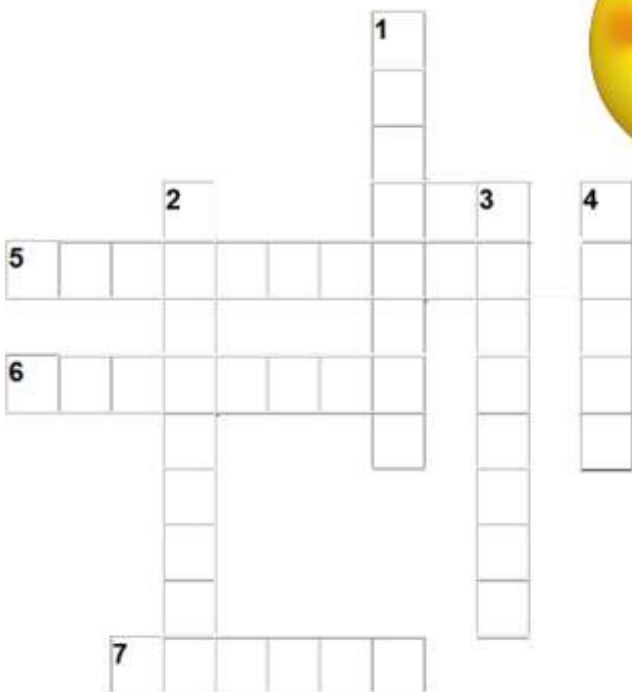
- "Δεν ξέρουμε, ερευνάται ακόμα!"

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΣΑΚΑΡΔΑΝΟΥ

NATALIA ΤΡΟΥΝΓΚ

Σταυρόλεξο

5. Χριστουγεννιάτικο γλύκισμα 6. Στόλιζαν στην Ελλάδα πριν το έλατο 7. Πρόσφεραν οι τρεις μάγοι στον μικρό Χριστό

1. Γιορτή στις διακοπές των Χριστούγεννων 2. Το χωριό του Άι Βασίλη 3. Μυθικός τάρανδος με κόκκινη μύτη 4. Συνήθως βρίσκεται κάτω από το Χριστουγεννιάτικο δέντρο

ΠΑΝΟΣ ΖΟΡΜΠΑΝΟΣ

